

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542

Factor's Affecting Learning Achievement of Second-Year Student's of The Department of
Agricultural Education The Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of
Technology Ladkrabang, Academic Year 1999

โดย

นายอนุชา เลพล

ร/พ.
ธ/ธ
2542

เลขทมิ.....

เลขทะเบียน..... 36180

วัน, เดือน, ปี 20 ก.ค. 2543

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2542

ชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542
Factor's Affecting Learning Achievement of Second-Year Student's of The Department of Agricultural Education The Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Academic Year 1999

ชื่อ - สกุล นายอนุชา เลพล
สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืช ภาควิชา ครุศาสตร์เกษตร
คณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์รัชดากร พลภักดี

บทคัดย่อ

จากการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐานของนักศึกษาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542 ประชากร คือ นักศึกษาปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ปีการศึกษา 2542 จำนวน 101 คน

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ส่วนมากเป็นนักศึกษาหญิง มีอายุระหว่าง 21- 23 ปี กำลังศึกษาอยู่สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.50-2.99 นักศึกษาส่วนมากจบการศึกษาจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นักศึกษาส่วนมากมีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บิดา-มารดาของนักศึกษาส่วนมากอยู่ด้วยกันและประกอบอาชีพเกษตรกรรม นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงาน และพักอยู่หอพักเอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านตัวผู้เรียน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบในการเรียน เช่น การอ่านหนังสือ ในขณะที่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านตัวผู้เรียนเห็นด้วยในระดับมากมี 5 รายการ คือ เจตคติต่อครูผู้สอน สุขภาพร่างกายของผู้เรียน เจตคติต่อวิชาที่เรียน การให้ความสำคัญกับเพื่อนหรือเพศตรงข้ามมากกว่าการเรียน และการมีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวที่บ้าน

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านกลุ่มเพื่อน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การแตกแยก แบ่งพรรคแบ่งพวกในกลุ่ม และการให้ความสำคัญร่วมมือในการทำงานของกลุ่ม ในขณะที่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมากมี 6 รายการ คือ การยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน การเปิดโอกาสให้เพื่อนเสนอความคิดเห็น การให้คำปรึกษาและช่วยเหลือซึ่งกันและกันจากเพื่อน การวางแผนในการทำงานเพื่อให้บรรลุผล ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงาน

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านครูผู้สอน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน ในขณะที่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านครูผู้สอนในระดับมากมี 4 รายการ คือ การเปิดโอกาสในการซักถามของครูผู้สอน การเตรียมการสอนของอาจารย์ผู้สอน การวางตัวของครูผู้สอนและวิธีการสอนของครูผู้สอน

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านสื่อการสอน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 6 รายการ คือ ความเหมาะสมของสื่อการสอนกับวัยของผู้เรียน จำนวนครั้งในการใช้สื่อการสอน คุณภาพของสื่อการสอน เช่น มีขนาดเล็กเกินไป ชำรุด ความทันสมัยของสื่อการสอน การใช้สื่อการสอนที่เป็นของจริง และจำนวนของสื่อการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ และความทันสมัยของหลักสูตร ในขณะที่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับมาก 3 รายการ คือ ความเข้าใจในหลักสูตรของผู้บริหาร เช่น การเรียนวิชาหลักการศึกษาในปีสุดท้าย ปริมาณและคุณภาพของหนังสือประกอบการสอนในหลักสูตร และการปรับปรุงเนื้อหาอยู่เสมอ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านเศรษฐกิจการเงิน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ค่าครองชีพในระหว่างเรียนที่สถาบัน เช่น ค่าที่พัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ในขณะที่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านเศรษฐกิจการเงินในระดับมาก มี 3 รายการ คือ ค่าใช้จ่ายในการเรียน เช่น ค่าลงทะเบียน ค่าอุปกรณ์การเรียน บิคา-มารดา ต้องรับผิดชอบค่าเล่าเรียนของลูกหลายคนและรายได้ของบิคา-มารดา

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 4 รายการ คือ สภาพแวดล้อมบริเวณรอบ ๆ คณะ เช่น เสียงรถยนต์/รถไฟวิ่งไปมา จำนวนห้องเรียนและบรรยากาศในห้องเรียน เช่น ห้องเรียนคับแคบ สกปรกและอากาศถ่ายเทไม่สะดวก สถานที่ให้นั่งพักผ่อนและอ่านหนังสือนอกเหนือจากการเรียนในห้อง และความขัดแย้งของคนในครอบครัว

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จลงได้ โดยได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่านผู้วิงวอนขอขอบคุณ ท่าน อาจารย์รัชดากร พลภักดี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่ได้ให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่องในการทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ และอาจารย์ ดร. ดนัย ดิษยบุตร ที่ให้ความช่วยเหลือตรวจทานและแก้ไขชื่อเรื่องปัญหาพิเศษภาษาอังกฤษ รวมทั้งนักศึกษาภาควิชา ครุศาสตร์เกษตร ชั้นปีที่ 2 ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามในที่นี้ที่มีส่วนช่วยให้การทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ ผู้จัดทำปัญหาพิเศษขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบความดีและคุณประโยชน์ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ แก่ บิดา-มารดา อาจารย์ทุกท่าน รวมทั้งพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจให้ในการทำปัญหาพิเศษเรื่องนี้ได้สำเร็จลงด้วยดี

นายอนุชา เถพล

มีนาคม 2543

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 วัตถุประสงค์และหลักสูตรของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (ต่อเนื่อง 2 ปี)..	5
2.2 จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องทางการเรียน	7
2.3 องค์ประกอบในการเรียนการสอน.....	13
2.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	19
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
3. วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากร	35
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถาม	35
3.2.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม	35
3.2.4 วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถาม	36
3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	36
4. ผลการวิจัยและวิจารณ์	
4.1 ผลการวิจัย.....	37
4.2 วิจารณ์ผล.....	49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. รูปและข้อเสนอแนะ	
5.1 รูป	52
5.2 ข้อเสนอแนะ	52
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	58

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงเพศของนักศึกษา.....	37
2. แสดงอายุของนักศึกษา.....	37
3. แสดงจำนวนนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่สาขาวิชาต่าง ๆ.....	38
4. แสดงระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา.....	38
5. แสดงสถาบันการศึกษาเดิมของนักศึกษา.....	39
6. แสดงภูมิลำเนาเดิมของนักศึกษา.....	39
7. แสดงสถานภาพทางครอบครัวของนักศึกษา.....	40
8. แสดงการประกอบอาชีพบิดาของนักศึกษา.....	40
9. แสดงการประกอบอาชีพมารดาของนักศึกษา.....	41
10. แสดงนักศึกษาที่เคยทำงานและไม่ทำงานในขณะที่กำลังศึกษา.....	41
11. แสดงที่พักของนักศึกษาระหว่างที่ศึกษา.....	42
12. แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านตัวผู้เรียน.....	42
13. แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านกลุ่มเพื่อน.....	43
14. แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านครูผู้สอน.....	44
15. แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านสื่อการสอน.....	45
16. แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน.....	46
17. แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านเศรษฐกิจการเงิน.....	47
18. แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม.....	48

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับคนทั่วไป เพราะการศึกษาเป็นตัวบ่งบอกถึงคุณภาพของประชากรในประเทศนั้นพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาจะประสบผลสำเร็จนั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างมาเกี่ยวข้อง เช่น ตัวผู้เรียน กลุ่มเพื่อน ครูผู้สอน สื่อการสอน หลักสูตรการเรียนการสอน เศรษฐกิจ การเงิน สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษา

ตัวผู้เรียนก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะถ้าหากตัวผู้เรียนไม่ใฝ่ที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกจากการเรียนในห้องแล้ว ต่อให้สิ่งต่างๆที่อยู่รอบข้างหรือสิ่งที่มาตอบสนองมากเพียงใดก็ไม่เกิดผล ฉะนั้นในการเรียนการสอนให้ประสบผลสัมฤทธิ์นั้น สิ่งแรกที่สำคัญก็คือตัวผู้เรียนเองก็ต้องพยายามศึกษาหาความรู้ได้อย่างสม่ำเสมอ (วิจิตร ศรีสอาน, 2532 : 170 -175) กลุ่มเพื่อนก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญสำหรับการเรียนของผู้เรียนให้ประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะหากคบเพื่อนไปแล้วเพื่อนที่ตนเองคบนั้นพาหลงไปในสิ่งที่คิดไม่สนใจการเรียนอาจทำให้เสียการเรียน เพราะการคบเพื่อนนั้นอาจทำให้การเรียนเพิ่มขึ้นหรือลดลง หรือไม่ประสบผลสัมฤทธิ์เลยก็ได้ (วิจิตร ศรีสอาน และคณะ, 2532 : 176-186) ครูผู้สอน ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียน ประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพราะครูผู้สอนเป็นผู้ที่เสริมแรงให้กับผู้เรียนขณะที่ทำการสอนอีกทั้งเป็นคนช่วยให้บรรยากาศในการเรียนน่าเรียนและทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจที่จะเรียนและทำให้ผู้เรียนรักการเรียนและสนใจในการเรียนวิชาด้วย (วิจิตร ศรีสอาน, 2532 : 187 – 196) สื่อการสอน ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญไปไม่น้อยกว่าตัวผู้เรียน กลุ่มเพื่อน หรือผู้สอนเองเพราะสื่อการสอนที่ครูผู้สอนนำมาใช้ประกอบการสอนก็ต้องเป็นสื่อที่น่าสนใจและต้องทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน และที่สำคัญสื่อการสอนจะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนรักการเรียนด้วยสื่อการสอนควรเป็นของจริง หรือใกล้เคียงกับของจริงมากที่สุดจะทำให้ผู้เรียนมองเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2526 : 4-15) หลักสูตรการเรียนการสอน มีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากอีกชนิดหนึ่ง เพราะนักเรียนที่เข้ามาเรียนในระดับอุดมศึกษามาจากต่างสถาบันต่างครอบครัว ซึ่งพื้นฐานการศึกษาก็ย่อมแตกต่างกันด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพราะฉะนั้นครูผู้สอนหรือผู้บริหารหลักสูตรก็ควรจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนด้วย ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและรู้เรื่องในการเรียนได้เร็ว และสนใจในเนื้อหาวิชามากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2530 : 917 - 966) เศรษฐกิจและการเงิน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาหรือการทำธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง เศรษฐกิจและการเงินเป็นสิ่งสำคัญ เพราะหากขาดการเงินไปแล้วก็อาจทำให้ธุรกิจไม่ประสบผลสำเร็จก็ได้ การเรียนก็เหมือนกันถ้าหากผู้เรียนมีปัญหาด้านการเงินพ่อแม่ต้องไปหิยืมคนอื่นมาให้หรือเขาต้องไปรับจ้างทำงานทำ ซึ่งอาจไม่มีเวลาดูหนังสือหรือเวลาเรียนอาจไม่เพียงพอก็ได้ ซึ่งก็อาจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนไม่ประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็ได้ (วิจิตร ศรีสอาน , 2532 : 201 - 202) สังคมและสิ่งแวดล้อม สังคมและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับตัวผู้เรียน ถ้าหากสภาพแวดล้อมของสังคมถูกสอนให้เขาออกมาเป็นคนที่ยึดติดตัว ไม่มี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ก็เป็นเรื่องยากที่จะทำให้เขาอยู่ในสังคม ในการเรียนการร่วมห้องของเพื่อนได้อย่างมีความสุข และสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนก็สำคัญรวมทั้งสภาพของห้องเรียน การจัดห้องเรียน การควบคุมชั้นเรียนของครูผู้สอน รวมทั้งสภาพสิ่งแวดล้อมภายนอกของโรงเรียนอยู่ใกล้กับสิ่งแวดล้อมของชุมชน ถ้าหากอยู่ใกล้ชุมชนมากเกินไปก็อาจทำให้ผู้เรียนไม่มีจิตใจที่จะเรียน เพราะเมื่อเวลาคนเดินผ่านไปผ่านมาหรือมีการส่งเสียงดังจากการจัดงานต่าง ๆ ก็อาจทำให้ผู้เรียนสนใจสภาพเหตุการณ์ภายนอกห้องเรียนมากกว่าภายในห้องเรียน และก็อาจทำให้ผู้เรียนไม่มีสมาธิเรียน และไม่ประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ (วิจิตร ศรีสอาน และคณะ, 2532 : 205-207)

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ผลิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) โดยมีจุดมุ่งหมาย ข้อแรก คือ จัดการศึกษาด้านภาษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ซึ่งเป็นพื้นฐานในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป สำหรับนักศึกษาทุกคณะในสถาบันและจัดการศึกษาวิชาชีพครู ตามหลักสูตรของคณะครุศาสตร์ รวมถึงผลิตบุคลากรด้านการบริหารอาชีวศึกษา และครูอาชีวศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีถึงปริญญาเอกเพื่อเป็นผู้บริหารงานอาชีวศึกษาและคณาจารย์สอนวิชาชีพ และเทคโนโลยี ในโรงเรียนมัธยม วิทยาลัยเทคนิคและอาชีวศึกษาต่าง ๆ อีกทั้งให้บริการทางวิชาการในสาขาวิชาการต่างๆ ที่มีการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมแก่อาจารย์ นักศึกษา ผู้สนใจทั่วไป และบริการชุมชน (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 2541 : 1)

นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตรเหล่านี้มาจากพื้นฐานที่แตกต่างกัน เช่น ฐานะครอบครัวที่แตกต่างกัน พื้นฐานการศึกษาที่ไม่เหมือนกัน บางคนจบการศึกษามาจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี บางคนจบการศึกษามาจากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลซึ่งพื้นฐานเหล่านี้ก็ทำให้คนแต่ละคน เมื่อเข้ามาศึกษาต่อในภาควิชาครุศาสตร์ บางคนก็ประสบปัญหาการเรียน และทำให้ผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาลดลงซึ่งปัญหาที่ประสบเกิดจากปัจจัยหลายอย่างมาเกี่ยวข้องซึ่งได้กล่าวมาข้างต้น และ หากได้มีการศึกษาปัจจัยต่างๆที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนักศึกษาแล้วก็สามารถแก้ปัญหและพัฒนาการเรียนของนักศึกษาได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาในการเรียนของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542

1.3 ขอบเขตของปัญหา

ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542

ประชากร คือ นักศึกษาปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542 จำนวน 101 คน ดังนี้

1. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช	28	คน
2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์	46	คน
3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร	27	คน

นิยามศัพท์

“ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์
เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2541

“อิทธิพล” หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกลางทำให้เกิดการตัดสินใจของนักศึกษา

“ปัจจัย” หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนให้นักเรียนพิจารณาและตัดสินใจ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสพผลสัมฤทธิ์ในการศึกษาของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542 ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษานอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรวิจัย ดังนี้

- 2.1 วัตถุประสงค์และหลักสูตรของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (ต่อเนื่อง 2 ปี)
- 2.2 จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องทางการเรียน
- 2.3 องค์ประกอบในการเรียนการสอน
- 2.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 วัตถุประสงค์และหลักสูตรของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (ต่อเนื่อง 2 ปี)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (2541 : 2) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมไว้ 3 ประการ คือ

1. จัดการศึกษาด้านภาษาศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป สำหรับนักศึกษาทุกคนในสถาบันและจัดการศึกษาวิชาชีพครู ตามหลักสูตรของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
2. ผลิตกุศลกรด้านการบริหารอาชีวศึกษาและครูอาชีวศึกษา ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีถึงปริญญาเอก เพื่อเป็นผู้บริหารงานอาชีวศึกษา และคณาจารย์สอนวิชาชีพและเทคโนโลยีในโรงเรียนมัธยม วิทยาลัยเทคนิคและอาชีวศึกษาต่างๆ
3. ให้บริหารงานวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม แก่อาจารย์ นักศึกษา ผู้สนใจทั่วไปและการบริหารชุมชน

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม (2541 : 68) หลักสูตรอุตสาหกรรมบัณฑิต ต่อเนื่อง 2 ปี รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรมภายใน ศิลปอุตสาหกรรม วิศวกรรมโทรคมนาคม อิเล็กทรอนิกส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการวัดคุมทางอุตสาหกรรม เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ อุตสาหกรรมเกษตร หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต หลักสูตรต่อเนื่อง มีระบบหน่วยกิตแบบทวิภาค ใช้เวลาการศึกษา 2 ปี ให้นักศึกษาได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ทั้งศึกษาทั่วไปและวิชาชีพ หลักสูตรได้ปรับปรุงใหม่ เริ่มใช้ในปีการศึกษา 2537 เป็นต้นไป โดยการจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามประกาศของทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2532 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการในเรื่องมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2536

องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วยหมวดวิชาต่าง ๆ ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษา สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความรอบรู้กว้างขวาง มีความเข้าใจธรรมชาติของตนเองและผู้อื่น และสังคม สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้อย่างดี มีคุณธรรมและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้
2. หมวดวิชาเฉพาะ แบ่งเป็นวิชาชีพครู และกลุ่มวิชาชีพเฉพาะ
 - กลุ่มวิชาชีพครู เป็นวิชาของการเป็นครูที่ให้ความรู้อย่างกว้างขวางและให้ความคิดลึกซึ้งทางการศึกษา เข้าใจสภาพแวดล้อม สามารถไตร่ตรองแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล เสริมสร้างบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความภูมิใจและศรัทธาต่อวิชาชีพ ประกอบอาชีพอย่างมีคุณธรรม ประกอบวิชาภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติทางการศึกษาและพฤติกรรมการสอน เพื่อให้ให้นักศึกษามีความรู้หลักวิชาชีพครู และมีประสบการณ์การสอนอย่างเพียงพอที่จะเป็นครู อย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษาที่เรียนหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตทุกสาขาวิชา ต้องเรียนวิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
 - กลุ่มวิชาชีพเฉพาะ เพื่อจัดให้นักศึกษาซึ่งได้เรียนวิชาชีพนั้นมาแล้วในระดับ ปวส. ได้มีโอกาสได้เรียนเนื้อหาวิชาชีพเฉพาะขั้นสูงและลึกซึ้ง เพื่อให้มีความรู้อย่างกว้างขวางในสาขาวิชาชีพนั้น
3. หมวดวิชาเลือกเสรี เปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาใดก็ได้ที่สนใจ และวิชานั้นๆ มีเปิดสอนในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมหรือคณะอื่น ๆ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องทางการเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2539 : 31 - 33) ได้แยกอิทธิพลที่มีผลต่อการเรียนรู้ออกเป็น 3 ประการ ได้แก่ ผู้เรียน บทเรียน และวิธีเรียน

ผู้เรียน

1. วุฒิภาวะ เป็นการเจริญเติบโตตามลำดับขั้น ได้แก่ วุฒิภาวะทางอารมณ์ ทางสังคม ทางร่างกาย เป็นต้น

2. ความสามารถ หมายถึง ความสามารถที่จะเรียนรู้ เช่น เด็กที่มีความพร้อมในการอ่าน ความสามารถอาจวัดได้จากแบบสอบถาม

3. ความสนใจ เป็นตัวกระตุ้นทำให้เกิดกิจกรรมช่วยให้กิจกรรมนั้นมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน ความสนใจเกิดจากความถนัดในตัวผู้เรียนเอง หรือผู้มีวิธีการหรือของเล่น ความอยากเรียนเป็นแรงจูงใจที่ทำให้คนเราเรียนได้

4. ประสบการณ์ ได้แก่ ผู้เขียนได้เกิดความรู้ในเรื่องนั้นมาก่อนเพียงไร ถ้ามีประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็มีผลต่อการเรียนในอีกเรื่องหนึ่งเป็นความรู้เดิมนั่นเอง เช่น ความสามารถในด้านคิดเลขก็เรียนวิชาคอมพิวเตอร์ สถิติได้ดี

5. ความบกพร่องทางร่างกาย มีผลต่อการเรียน อวัยวะที่ช่วยในการเรียนรู้ เช่น ตา หู ปาก สมอง มือ หากเสียไปก็จะทำให้การเรียนนั้นหยุดชะงักหรือเรียนไม่ได้หรือเรียนไม่ได้ดีเท่าที่ควร

บทเรียน

บทเรียน หมายถึง เรื่องที่เรียน ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามกิจกรรมต่างๆ เช่น

1. ชนิดของบทเรียน บทเรียนแต่ละประเภทย่อมมีความแตกต่างกัน การเรียนภาษาไคย่อมมีลักษณะเฉพาะ ภาษาย่อมแตกต่างจากการขับรถและแตกต่างจากการขับร้อง บทเรียนบางชนิดต้องมีการฝึกหัดอย่างมาก หากว่างเว้นก็จะไม่เกิดทักษะแต่บทเรียนนั้นบางอย่างอาศัยความเข้าใจเท่านั้น

2. ความยาวของบทเรียน ความยาวของบทเรียนนั้นมีผลต่อเวลา บทเรียนยาวต้องใช้เวลามากขึ้น การเพิ่มของเวลาเรียนแต่ละบทมีสัดส่วนที่ไม่แน่นอน

3. ความยากง่ายของบทเรียน ความยากง่ายของบทเรียนที่มีผลต่อการเรียน บทเรียนง่ายย่อมเรียนได้เร็วกว่า แต่ถ้ายากเกินไปอาจไม่เร้าหรือความสนใจที่จะเรียน ความยากของบทเรียนสำหรับบางคนเป็นสิ่งท้าทายความอยากรู้ แต่บางคนก็เห็นเป็นสิ่งเกินความสามารถที่จะเรียนได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ความหมายของบทเรียน บทเรียนที่มีความหมายจะทำให้ผู้เรียนเรียนได้ดีขึ้นเร็วขึ้น การใช้คำที่ไม่มี ความหมายใช้เวลาในการจำมาก และไม่น่าสนใจที่จะเป็น สิ่งจูงใจให้ผู้เรียนเรียนได้ แต่ถ้ำสิ่งทีเรียนมีความหมาย และสำคัญที่ผู้เรียนเห็นประโยชน์นำไปใช้ได้ ผู้เรียนจะเรียนได้ไว และดีด้วย

วิธีเรียน

1. ผู้เรียนจะมีวิธีเรียนอย่างไร จึงจะได้ผลขึ้นอยู่กับวิธีการเรียนของนักเรียน และอยู่ที่วิธีถ่ายทอดหรือการสอนของครู
2. ความจำ การลืมและความคิดของเราเป็นอย่างไร มีวิธีการจำได้แม่นยำขึ้นและไม่ลืม บทเรียนต่าง ๆ
3. การถ่ายทอดของครูผู้สอน จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ หรือช่วยการเรียนส่วนอื่น ๆ ได้ดีขึ้นหรือไม่อย่างไร เราจะได้ไม่ต้องเวลาการเรียนเพิ่มขึ้นหรือเริ่มต้นใหม่
4. วิธีเรียน ซึ่งช่วยให้การเรียนมีผลสมบูรณ์ขึ้นก็คือ การฝึกหัด ซึ่งจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่างในทางดีขึ้น ถ้าผู้เรียนเพียงแต่ทำกิจกรรมไปโดยไม่ได้ตั้งใจ การฝึกฝน นั้นก็ไม่มีประโยชน์

ชม ภูมิภาค (2523 : 56) ได้กล่าวถึงวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพ คือความรู้ที่เต็มไปด้วยความเข้าใจ ความคงทนในการเรียนและการประหยัดแรงงาน การเรียนให้ได้ผลนั้นย่อมประกอบด้วย

- ทักษะคิดและการตั้งใจ นั่นคือ ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ต่อผู้สอน ต่อสิ่งที่เรียน และมีความปรารถนาใครจะเรียน เห็นความสำคัญของสิ่งที่เรียน
- วิธีเรียน การทบทวนด้วยตัวเอง คือ พยายามดึงเอาความคิดสำคัญออกมาเป็นคำพูดของตนเอง พยายามเขียนออกมา พยายามนึกพยายามเขียนออกมาด้วยคำพูดของตน ว่าส่วนนั้น มีความคิดหรือแง่สำคัญอย่างไร ประโยชน์จากการทบทวนด้วยตนเองทำให้ได้จัดระเบียบสิ่งที่เราอ่านให้มีความหมายต่อตัวเราด้วยตนเอง

การแบ่งเวลาปฏิบัติเป็นตอน ๆ หลาย ๆ ตอน คือการแบ่งเวลาเป็นตอน ๆ ระยะเวลาสั้น ๆ ดีกว่าเวลาตลอดรวดเดียว โดยการดูหัวเรื่องตลอดเสียก่อน และจึงศึกษาเป็นตอน ๆ แล้วการทบทวนเป็นตอนการจัดสิ่งแวดล้อม เช่น ปราศจากสิ่งรบกวน แสงสว่างดี ที่นั่งสบาย

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2539 : 30) กล่าวถึง การเรียนรู้ ผู้สอนพิจารณาถึงสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้จะช่วยประสิทธิภาพในการสอนให้ดีขึ้น ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ไว้ 7 ประการ คือ

1. ความมุ่งหมาย สิ่งที่ผู้เรียนหวังว่าจะได้รับ เช่น ความพอใจ ความสนุกสนานที่ได้รับ ความสนใจ คำชมเชยจากผู้อื่น ความมุ่งหมาย ทำให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ
2. สถานการณ์ หมายถึง สิ่งของวัตถุและบุคคลอื่น ๆ ที่แวดล้อมตัวผู้เรียน สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเลือกปฏิบัติตอบสนอง
3. ลักษณะประจำตัวผู้เรียน เป็นคุณสมบัติประจำตัวที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็ว ได้แก่ ความสามารถที่จะเรียน ความพร้อมในการเรียน ความสนใจ ความถนัด ทักษะที่มีต่อ
4. การแปลความหมาย หมายถึง ผู้เรียนมุ่งถึงความสนใจไปยังสิ่งต่าง ๆ ที่แวดล้อมเขาอยู่ พิจารณาเกี่ยวข้องไปถึงประสบการณ์ที่ผ่านมาและเลือกวิธีการตอบสนองที่คาดว่าจะได้ผลสมดังที่มุ่งหวัง
5. การกระทำ เป็นการตอบสนองที่เกิดขึ้นภายหลังจากผู้เรียนได้แปลความหมายของสถานการณ์ที่เผชิญอยู่แล้ว ผู้เรียนจะเลือกกระทำในสิ่งที่คาดว่าจะนำไปสู่เป้าหมาย ที่สร้างความพอใจให้แก่ตน
6. ผลที่ตามมา เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามมาจากการกระทำ ถ้าผลของพฤติกรรมเป็นที่น่าพอใจและบรรลุเป้าหมายที่มุ่งหวัง ผู้เรียนก็จะนำพฤติกรรมนั้น ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่มีความพอใจให้แก่ตน
7. ปฏิกริยาต่อความล้มเหลว ความผิดหวังจะเกิดขึ้น เมื่อผู้เรียนไม่สามารถจะตอบสนองตามความต้องการได้ หรือการกระทำนั้นไม่บรรลุผลสำเร็จตามความคาดหมาย

จากสภาพการเรียนรู้นี้ ครูช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้มากที่สุด เช่น สำรวจความต้องการของผู้เรียน ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน ซึ่งเป็นลักษณะประจำตัวของบุคคลแล้วจึงมาจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสม จัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจยิ่งขึ้น

เอนกกุล กริแสง (2522 : 49-80) ได้กล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนรู้ของคนเรานั้น อาจแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 อย่างดังต่อไปนี้

1. ตัวผู้เรียน คุณลักษณะทางบุคลิกภาพ วุฒิภาวะ การตั้งใจ ความพร้อม สมรรถวิสัย และความสามารถทางด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ระดับการเรียนรู้และความรวดเร็วในการเรียนรู้ โดย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั่วไปแล้วผู้ที่มีวุฒิภาวะสูงกว่าย่อมเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ที่มีวุฒิภาวะต่ำ แต่ข้อเท็จจริงนี้ก็มิใช่จํากัดอยู่บ้าง คือเรามักจะกล่าวกันว่า " ไม่ແກ່คักยาก " ความแตกต่างในสมรรถวิสัย จะเป็นร่างกายหรือปัญญาก็ตามจะมีผลต่อการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ด้วย ความพร้อม เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่กำหนดการเรียนรู้ ผู้ที่มีแรงจูงใจสูงย่อมเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ที่ขาดแรงจูงใจ ลักษณะทางบุคลิกภาพ เช่น ความสนใจ ความอยากรู้อยากเห็น ความเชื่อมั่นในตนเอง ระดับความมุ่งหวัง ฯลฯ ย่อมเป็นสิ่งจูงใจให้เกิดการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวนี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการเรียนรู้

วุฒิภาวะ การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับระดับวุฒิภาวะของผู้เรียน คำว่า วุฒิภาวะ หมายถึงกระบวนการเจริญเติบโตตามลำดับขั้น วุฒิภาวะของคนเรานั้นมีหลายอย่าง เช่น วุฒิภาวะทางอารมณ์ วุฒิภาวะทางสังคม วุฒิภาวะทางเพศ และวุฒิภาวะทางร่างกาย

วุฒิภาวะทางเพศ อาจจะหมายความได้ 2 ประการ คือความเจริญเติบโตทางกาย ซึ่งแสดงออกโดยการที่สามารถสืบพันธุ์ได้ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งหมายถึง ความสามารถที่ได้จากการเรียนรู้ กล่าวคือ สามารถเข้ากับเพศตรงข้ามได้เป็นอย่างดี วุฒิภาวะทางเพศจะถึงขีดสมบูรณ์ในระยะวัยรุ่น

วุฒิภาวะทางร่างกาย หมายถึง การเจริญเติบโตทางร่างกาย จนถึงระดับสูงสุดของคนเรา วุฒิภาวะทางร่างกายนี้จะถึงขีดสมบูรณ์ภายหลังวุฒิภาวะทางเพศราว 5 - 10 ปี

วุฒิภาวะทางอารมณ์ และวุฒิภาวะทางสังคม เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งจะถึงขีดสมบูรณ์ในวัยผู้ใหญ่และจะสมบูรณ์ภายหลังวุฒิภาวะทางร่างกาย บางรายก็จะถึงระดับความสมบูรณ์เร็ว แต่บางรายก็จะช้าไปมาก และบางรายก็ไม่ถึงระดับสมบูรณ์ ดังจะเห็นได้จากผู้ต้องขังหรือคนไข้โรคจิต โรคประสาท

วุฒิภาวะแสดงความพร้อมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด ความพร้อม หมายถึงระดับวุฒิภาวะและความสามารถที่จำเป็นในการเรียนรู้ หรือการฝึกฝนกิจกรรมนั้น ๆ เช่น เด็กที่มีความพร้อมในการเรียนการอ่าน ย่อมหมายถึงระดับวุฒิภาวะของเขาที่สามารถแยกความแตกต่างและคล้ายคลึงของตัวอักษร เป็นต้น

อายุ นักจิตวิทยาได้มีการค้นพบว่า เมื่ออายุมากขึ้น ความสามารถในการเรียนรู้จะลดลงไปบ้าง แต่มีกิจกรรมหลายอย่างที่สูงอายุมาก ๆ สามารถเรียนรู้ได้

เด็กวัยรุ่นหรือเด็กที่มีอายุมากจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าเด็กที่มีอายุน้อย ความสามารถในการเรียนรู้จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงอายุประมาณ 20 - 25 ปี ก็จะถึงขีดสูงสุด ต่อจากนั้นจะคงตัวและจะลดลงเรื่อย ๆ เมื่ออายุ 35 ปีแล้ว อย่างไรก็ตาม การลดลงของความสามารถในการเรียนรู้นี้ไม่สม่ำเสมอ งานบางอย่างก็ลดลงมาก กิจกรรมบางอย่างก็ลดลงด้วย

เพศ ความแตกต่างทางเพศเป็นสาเหตุให้คนเรามีความแตกต่างกันในเรื่องการเรียนรู้ทักษะ ทักษะ ทักษะ ความสนใจ การแสดงพฤติกรรม จากการศึกษาปรากฏว่าความสามารถในการเรียนรู้ ของเพศชายและเพศหญิงมีความทัดเทียม แต่ทัศนคติหรือความสนใจในการเรียนรู้จะแตกต่างกัน นั้น เนื่องจากผลของขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมมากกว่าความแตกต่างทางเพศ

ประสบการณ์เดิม สิ่งนี้มีความสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนรู้ และการค้นคว้าเกี่ยวกับ อิทธิพลของประสบการณ์เดิมนี้ นักจิตวิทยาได้ใช้วิธีการ 2 อย่างคือ การศึกษาถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมและพันธุกรรมที่มีต่อระดับความรู้ปัญญาของคนเราและ วิธีที่สองศึกษาถึงการถ่ายโยงการเรียนรู้ (transfer of learning) อันเป็นกระบวนการที่ผลการเรียนรู้ได้อย่างใดอย่างหนึ่งอิทธิพลต่อการ เรียนรู้บทเรียนใหม่

ดังที่ได้ทราบกันคืออยู่แล้วว่า ทั้งพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมต่างก็มีอิทธิพลต่อความรู้ปัญญา ของคนเราไม่อาจแยกกันได้เด็ดขาด สำหรับการถ่ายโยงการเรียนรู้ก็มีทั้งการถ่ายโยงที่ทำให้การเรียนรู้สิ่งใหม่ดีขึ้นที่ เรียกกันว่า Positive transfer และการถ่ายโยงการเรียนรู้ที่ทำให้การเรียนรู้สิ่ง ใหม่ช้าลงที่เรียกว่า Negative transfer

สมรรถวิสัย (Capacity) หมายถึงขีดจำกัดสูงสุดของความสามารถ

ความบกพร่องทางร่างกาย (Physical handicaps) อวัยวะ ที่ช่วยแสดงพฤติกรรมของคน เรา ย่อมมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ หากอวัยวะเหล่านั้นบกพร่องก็ย่อมจะมีผลต่อการเรียนรู้ ความบกพร่องทางร่างกายที่สำคัญ คือ สายตาสั้น สายตาสั้น สายตาเอียง กล้ามเนื้อที่ควบคุม นัยน์ตาคิดปกติ ประสาทหูพิการ ฯลฯ

การง่วง การง่วงอาจเกิดขึ้นโดยใช้เครื่องเล่นต่าง ๆ การเฝ้านั้นแล้ว แรงง่วงในการเรียน ยังเกิดจากความรู้สึก มีส่วนร่วมในการเรียนวิชานั้น ๆ การทดสอบบ่อยครั้งซึ่งจะกระตุ้นให้ความ สนใจและเอาใจใส่บทเรียนมากขึ้น และเกิดจากการทราบผลการเรียนของตน

2. ตัวแปรที่เกี่ยวกับบทเรียน หมายถึง ความแตกต่างประการต่าง ๆ ของบทเรียนหรือกิจกรรม ซึ่งอาจแตกต่างกันได้ในด้านความง่าย ความยากของบทเรียน ความคล้ายคลึงกันระหว่าง บทเรียน นอกจากนี้บทเรียนหรือกิจกรรมยังแตกต่างกันในด้านความสนุกสนาน ความน่าเรียน หรือน่าเบื่อ สิ่งเหล่านี้ต่างมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น

ความยาวของบทเรียน มีผลต่อเวลาที่ใช้เรียนไม่เหมือนกัน บทเรียนที่ยาวขึ้นย่อมใช้เวลา เรียนที่ยาวขึ้น คนเราจะจำบทเรียนที่ยาว ๆ ได้กว่าบทเรียนที่สั้นกว่า เพราะเมื่อกลับมาเรียนใหม่นั้น บทเรียนที่ยาวกว่าจะลดเวลาเรียนลงไปได้มากกว่าบทเรียนที่สั้น ในการเรียนครั้งแรกจึงต้องใช้ เวลานั้นจึงจะจำได้หมด ดังนั้นคำไม่มีความหมายแต่ละคำจึงผ่านสายตามากกว่าคำที่ไม่มี ความหมายที่มีจำนวนคำน้อย ๆ และเมื่อจำได้แล้วก็ย่อมจะติดตามมากกว่าด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากความยาวของบทเรียนแล้ว ความยากง่ายของบทเรียนก็มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้วยเหมือนกัน บทเรียนที่มีความหมายต่อผู้เรียนย่อมจะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น และบทเรียนที่ง่าย ๆ ย่อมเรียนรู้ได้เร็วกว่าบทเรียนที่ยาก ๆ

การรบกวน (Interference) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่มีผลกวนเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งทำให้เกิดความสับสน การรบกวนอาจแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. Retroactive inhibition หมายถึง การที่กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังการเรียนรู้ ทำให้เราจำบทเรียนที่เรียนรู้อีก่อนเสียไป กิจกรรมมากแทรกทำให้เกิด retroactive inhibition

2. Proactive inhibition หมายถึง กิจกรรมก่อน ๆ ที่มีผลเข้ามาขัดขวางการจำบทเรียนใหม่ เรามักจะสังเกตเห็นว่าในบางครั้งการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จะสับสนปนเปื้อนกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว ดังนั้นเมื่อต้องการจำบทเรียนใหม่ ๆ ก็จำได้ยาก กิจกรรมบางอย่างที่เข้ามาขัดขวางจะเรียกว่า Proactive inhibition

การรบกวนทั้ง 2 ลักษณะนี้จะมีปริมาณหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรมที่เข้ามารบกวน หากบทเรียนที่ต้องการเรียนรู้และบทเรียนที่แทรกมีความแตกต่างกันมาก ปริมาณการรบกวนก็มีน้อย เมื่อบทเรียนทั้ง 2 คล้ายคลึงกันมากขึ้น ปริมาณของการรบกวนก็จะเพิ่มมากขึ้นจนถึงขีดจำกัดอันหนึ่ง ต่อจากนั้นเมื่อบทเรียนทั้ง 2 คล้ายคลึงกันมากขึ้นอีก ปริมาณของการรบกวนก็จะลดลง และปริมาณของการรบกวนจะน้อยที่สุดอีกครั้ง เมื่อบทเรียนทั้งบทเรียนทั้ง 2 ปัดคล้ายคลึงกันมากที่สุด

3. ตัวแปรที่เกี่ยวกับการเรียน วิธีจัดการเรียนการสอนก็มีผลต่อการเรียนรู้เช่นกัน กล่าวคือ การฝึกฝน (Practive) การฝึกฝนจะช่วยให้การเรียนรู้ได้ผลสมบูรณ์ขึ้น ในการฝึกฝนเป็นไปโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกิดขึ้น การฝึกฝนนั้นไม่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ การฝึกฝนจะให้ผลดีต่อเมื่อผู้เรียนสนใจเอาใจใส่ ถ้าผู้เรียนเพียงแต่ทำกิจกรรมไปโดยไม่ตั้งใจ การฝึกฝนนั้นก็ไม่มีประโยชน์

การเรียนรู้เพิ่ม (Overlearning) การฝึกฝนเพิ่มเติมหลังจากที่เรียนรู้ จะช่วยให้จำบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น การฝึกฝนหลังจากที่เรียนรู้แล้วนี้เรียกว่า การเรียนรู้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะช่วยให้จำบทเรียนได้นาน แม้ว่าจะไม่นำมาใช้ก็ตาม

การรู้ผลงาน คนเราอาจจะเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างได้ โดยการพิจารณาของกระทำเป็นหลัก สูตร การรู้ผลงานช่วยให้การเรียนรู้ดีขึ้น เพราะช่วยให้ทราบว่าข้อบกพร่องคืออะไร และควรแก้ไขอย่างไร นอกจากนั้นยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเห็นใจมากขึ้นด้วย

การใช้ประสาทรับรู้ช่วยในการเรียน วิธีเรียนรู้ที่ให้ผลดีที่สุดของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน บางคนเรียนได้ดีโดยการฟัง บางคนโดยการอ่าน และบางคนต้องใช้ทั้ง 2 วิธีประกอบกัน

การแนะแนวในการเรียน ครูควรให้คำแนะนำแก่นักเรียนให้พอเหมาะแก่ความต้องการของนักเรียน การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนมากเกินไปก็ทำให้เด็กไม่ได้ใช้ความคิด ไม่ใช่ความสามารถของตนเอง คอยแต่จะรับความช่วยเหลือจากครูอยู่ตลอดเวลา การให้คำแนะนำที่ชันเกินไปก็อาจเกิดผลเสียได้

สรุป

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จะเห็นได้ว่าจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องทางการเรียนก็เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย ทั้งนี้เพราะว่ามีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ซึ่งมีอยู่ 3 ตัวแปร คือ ผู้เรียน ซึ่งเราสังเกตตัวแปรได้จาก ภูมิภาะทางด้านอารมณ์ ร่างกาย ความสามารถที่จะเรียนรู้ ความสนใจ ประสบการณ์ ความบกพร่องทางร่างกาย ตัวแปรที่ 2 คือ บทเรียน สังเกตได้จาก ความยาว ความยากง่าย ความหมายของบทเรียน ตัวแปรที่ 3 คือ วิธีเรียน สังเกตได้จาก วิธีเรียนของผู้เรียน วิธีการถ่ายทอดของครูผู้สอน นอกจากนี้ยังมี ตัวแปรอื่น ๆ จากภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ คือ สภาพแวดล้อม เช่น สภาพแวดล้อมทางสถาบัน สภาพแวดล้อมในห้องเรียน สภาพแวดล้อมของที่พักอาศัย

2.3 องค์ประกอบในการเรียนการสอน

กัญญา วีระวรรณ (2536 : 23 - 41) ได้สรุปองค์ประกอบในการเรียนการสอนไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านอาจารย์ผู้สอน

เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผล ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ขึ้นอยู่กับความสามารถในการจัดการสอนของอาจารย์

ลักษณะของครูที่ดี ที่สามารถทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในด้านการเรียนมีดังนี้

- ครูผู้สอนพยายามรู้จักกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล และต้องพยายามให้ผู้เรียนในห้องเรียน ได้รู้จักกัน

- การวางแผนการสอนร่วมกับผู้เรียน และมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ

- มีความสามารถในการใช้เทคนิควิธีสอนต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ

- ทำในสิ่งที่เป็นไปได้จริง ๆ เช่น การให้งาน การสอน ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบด้านเวลา ขนาดชั้นเรียน ความสามารถที่แตกต่างกัน ภูมิหลังและอุปกรณ์การสอน

- แสดงออกซึ่งความสำนึกต่อปัญหาสังคมที่เกี่ยวกับรายวิชาที่สอน และชี้แนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สามารถผลิตสื่อการสอนและเอกสารประกอบการสอน การใช้ทักษะการสอน การประเมินผลการศึกษาและการพัฒนาการสอน

- ใฝ่หาความรู้และมีความรู้ในเนื้อหาวิชาการ และประสบการณ์ในเนื้อหาที่สอน

- มีพฤติกรรมและปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับนับถือของผู้เรียนทั้งในและนอกเวลา

ลักษณะของครูที่ไม่ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน มีดังนี้

- ละเลยงานในหน้าที่
- ไม่สนใจความรู้ที่ผู้เรียน
- ใช้กระบวนการวัดผลตามอำเภอใจ
- เน้นกิจกรรมที่ไม่ใช่สติปัญญา

2. องค์ประกอบด้านผู้เรียน

การเรียนการสอนในสถานศึกษา จะประสบผลสำเร็จตามจุดหมายหรือไม่ขึ้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนเท่านั้น ต้องขึ้นอยู่กับผู้เรียนด้วย โดยพิจารณาได้ดังนี้

- ด้านความรู้ของผู้เรียน โดยใช้เกณฑ์การสอบคัดเลือกเข้าเรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วุฒิกการศึกษา

- วิธีการคัดเลือก และจำนวนที่รับเข้าศึกษาต่อ
- ด้านบุคลิกภาพของผู้เรียน
- ความรับผิดชอบของผู้เรียน

3. วงจรการเรียนการสอน

ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย วิธีการเรียนการสอน การประเมินผล

- จุดมุ่งหมายการศึกษา เป็นสิ่งชี้้นำให้ผู้เรียน ผู้สอน มองและมุ่งไปในสิ่งเดียวกัน

- การเรียนการสอน คือการเรียนของผู้เรียน การสอนของครู สถานภาพของผู้สอนและผู้เรียน ความรู้ของผู้สอนและผู้เรียน ด้านพฤติกรรมของผู้สอนและผู้เรียน สิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน

- การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน และการศึกษา

4. สภาพแวดล้อมการเรียนการสอน

อาจมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่

- สภาพแวดล้อมทางด้านอาคารสถานที่ ซึ่งจะส่งผลถึงพฤติกรรมการสอนของครู และพฤติกรรมเรียนของผู้สอน เช่น ขนาดและลักษณะของห้องเรียน อากาศในห้องเรียน เสียงและแสงสว่าง การจัดพื้นที่ใช้สอนในสถาบัน ได้แก่ การจัดที่ฝึกประสบการณ์ ที่อ่านหนังสือ ที่พักผ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สภาพแวดล้อมด้านบริหาร การดำเนินงานด้านบริหาร สถาบันการศึกษา กฎเกณฑ์ ระเบียบที่ยังใช้กับนักเรียนและบุคลากรของสถาบัน

- สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพบรรยากาศในการเรียนการสอน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

ปราณี รามสูต (2538 : 112 - 114) ได้กล่าวว่า การที่บุคคลจะเรียนรู้ได้ดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น

1. ความพร้อมของผู้เรียน เป็นปัจจัยที่มีต่อการเรียนของผู้เรียน ประกอบไปด้วยวุฒิภาวะบวกกับสภาพการอื่น ๆ วุฒิภาวะทางร่างกาย เช่น ความเจริญของกล้ามเนื้อ ระบบอวัยวะ ระบบประสาท ส่วนสภาพการอื่น ๆ เช่น ความสนใจ และประสบการณ์เดิม

2. การฝึก เป็นปัจจัยหนึ่งเกี่ยวกับวิธีการสอน เมื่อผู้เรียนเรียนรู้สิ่งใดไปแล้ว ได้มีโอกาสฝึกฝนหรือหัดกระทำซ้ำอยู่เสมอ จะทำให้การเรียนรู้ที่นั้นมั่นคงถาวร และพัฒนาดีขึ้นเรื่อย ๆ

3. การเสริมแรง คือ การทำให้พฤติกรรมที่ต้องการเกิดเพิ่มมากขึ้น หรือบ่อยขึ้น การเสริมแรงมี 2 อย่างคือ การเสริมแรงทางบวกและการเสริมแรงทางลบ การเสริมแรงทางบวก คือ การนำเอาสิ่งที่คุณเรียนชอบมาให้ การเสริมแรงทางลบ คือ การลดหรือขจัดให้สิ่งที่คุณเรียนชอบหรือนำเอาสิ่งที่คุณเรียนไม่ชอบออกไป

4. การถ่ายทอดการเรียนรู้ คือ ความรู้เดิม ประสบการณ์เดิม ไม่มีผลต่อการเรียนรู้หรือการทำกิจกรรมอื่น ๆ ในเวลาถัดไปมี 2 ลักษณะ คือการถ่ายทอดการเรียนรู้ทางบวก กับการถ่ายทอดการเรียนรู้ทางลบ แต่โดยทั่วไปในชีวิตประจำวันมักเป็นการถ่ายทอดการเรียนรู้ทางบวกมากกว่าทางลบ คือ ความรู้เดิม ประสบการณ์เดิม ทำให้การเรียนรู้สิ่งใหม่ได้ดีขึ้นเร็วขึ้น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ (2524 : 172 - 175) ได้กล่าวถึงปัญหาทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาประพฤติและการปรับตัวทางโรงเรียน ความสำเร็จและความล้มเหลวทางการเรียนของการปรับตัวของเด็กทางโรงเรียนซึ่งจะขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ ๆ ได้แก่ โรงเรียน การสอน การบริหารต่าง ๆ ระบบการบริหารและการจัดการในโรงเรียน หลักสูตร วิธีการสอน วิธีวัดผล เป็นต้นสิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อเด็กและมีอิทธิพลต่อตัวเด็กและพฤติกรรมของเด็กทางโรงเรียนทางตรงและทางอ้อมทั้งสิ้น สภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยเฉพาะทางด้านสถานการณ์การเรียน การสอนในชั้นเรียน มีทั้งเอื้อและเป็นอุปสรรคต่อการปรับตัวของเด็ก กล่าวคือ มีส่วนต่อการปรับและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กภายในห้องเรียนหนึ่ง ๆ เป็นอย่างมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งของปัญหาพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ที่โรงเรียน เช่น การทำลายข้าวของ การหนีเรียน การหยุดเรียนกลางคัน การทำทนายอำนาจของครู การทะเลาะวิวาทในชั้นเรียน การไม่ยอมทำตามกฎระเบียบของห้องเรียนและโรงเรียน ปัญหาเหล่านี้ล้วนมีสาเหตุเบื้องต้นมาจากการที่ครู ไม่อาจสร้างและรักษาสัมพันธระหว่างตนกับเด็กให้มีความราบรื่นนั่นเอง

ครูมีบทบาทอย่างยิ่งต่อการปรับตัวของเด็กทางโรงเรียน ครูที่กระทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพทั้งในด้านการสอน และการอบรมและทางด้านการแนะนำยอมเป็นผู้ที่สามารถหรือจัดปัญหาพฤติกรรมของเด็กทางโรงเรียนได้อย่างแน่นอน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ (2536 : 103 - 104) อ้างถึง กอร์ดัน (Gorton 1983 : 383 - 329) ได้อธิบายถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา สาเหตุสำคัญ 3 ประการดังนี้

1. ปัจจัยที่เกิดจากโรงเรียน
 - การสอนไม่ดี ไม่มีคุณภาพ
 - หลักสูตรไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน
 - ตารางสอนขาดความยืดหยุ่น
 - โปรแกรมการเรียนไม่เหมาะสมกับพื้นฐานของนักเรียน
2. ปัจจัยที่เกิดจากตัวนักเรียน
 - นักเรียนไม่เข้าใจ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ
 - นักเรียนไม่เข้าใจว่าทำไมต้องทำตามกฎระเบียนนั้น
 - พื้นฐานการศึกษาของนักเรียนไม่ดีพอ
 - สัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ไม่ดีพอ
 - นักเรียนถูกกระทบกระเทือนทางจิตใจ
 - บุคลิกภาพระหว่างนักเรียนกับครูขัดแย้งกัน
3. ปัจจัยที่เกิดจากบ้าน และสิ่งแวดล้อมของชุมชน ปัญหาประเภทนี้เกิดจาก
 - บิดามารดาใช้อำนาจมากกว่าที่จะใช้เหตุผล
 - บ้านอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม มีอาชญากรรมบ่อย ๆ
 - นักเรียนต้องทำงานหนักหลังเลิกเรียน หรือต้องทำงานจนดึกเกินไป

ซึ่งกล่าวโดยสรุปปัจจัยเกิดจากสาเหตุสำคัญ ดังนี้

1. บรรยากาศในโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน
2. นักเรียน อาจเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ครูอาจเนื่องมาจากการสอนไม่ดี ครูมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อนักเรียน ครูไม่ให้ความเป็นธรรมแก่นักเรียน
4. บ้าน อาจเป็นผลมาจากความอบอุ่นภายในครอบครัว บ้านตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี
5. สังคม อาจเป็นเพราะสังคม โดยทั่วไปขาดระเบียบวินัย บุคคลในสังคมไม่เคารพกติกา ไม่มีวินัยในตนเอง

กาญจนา ศรีกาพลินธุ์ (2526 : 492 - 497) ได้กล่าวถึงตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับด้านกรทำกิจกรรม ได้แก่

1. เด็กบางคนเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมมากเกินไป ส่งผลให้ผลการเรียนเสีย
2. นักเรียนบางคนทีกลายเป็นดาวของโรงเรียน หรือเป็นคาราฟุตบอล อาจได้รับความสนใจจากคนอื่นมากเกินไป และอาจกลายเป็นผู้ที่สร้างปัญหาด้านวินัยให้เกิดขึ้นในห้องเรียนได้ง่าย ๆ
3. ครูบางคนเข้าไปร่วมกิจกรรมมากเกินไป จนกระทั่งไม่เอาใจใส่ในหน้าที่ตามปกติ เช่น การทิ้งชั้นเรียน ละเลยการตรวจให้คะแนนสมุดของนักเรียน
4. อาจมีปัญหาว่าผู้ปกครอง ไม่มีเงินพอที่จะสนับสนุนให้บุตรหลานได้เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งที่ก็ทราบดีว่าบุตรหลานของตนได้รับประโยชน์อย่างมาก
5. สังคมไทยส่วนใหญ่ไม่นิยมให้บุตรหลานของตนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เพราะกลัวเสียเวลาเรียน กลัวอุบัติเหตุจากการพลัดหกล้ม (สำหรับกิจกรรมกีฬา) บางคน
6. ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของผู้หญิงและผู้ชายไม่ให้แสดงออกได้อย่างเต็มที่เหมือนเด็กหรือเหมือนผู้ชาย
7. ผู้บริหารและครูทั่วไปในโรงเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียนจึงไม่ให้จัดและส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนอย่างเพียงพอ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ (2532 : 111 - 112) ได้กล่าวถึงตัวผู้เรียนในการจัดกิจกรรมไว้ดังนี้

1. ด้านงบประมาณ พบว่าทุกโรงเรียนมีปัญหาเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอ จึงต้องเรียไจากนักเรียนแทบทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม บางโรงเรียนได้งบประมาณจากการหารายได้พิเศษของกรรมการนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือ โรงเรียนประถมและมัธยมส่วนใหญ่ พบปัญหาความไม่เพียงพอของอุปกรณ์เครื่องมือ และสถานที่ในการจัดกิจกรรม

3. ความร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า ครูและสมาชิกขาดความสนใจและไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร นอกจากนี้พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลภาคเหนือผู้บริหารไม่สนับสนุนกิจกรรมนักเรียนบางกิจกรรม

4. ครูมีภาระมาก ครู - อาจารย์ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านกิจกรรมนักเรียนมีภาระการสอนค่อนข้างมากอยู่แล้ว จึงเสียดสีเวลาให้กิจกรรมนักเรียนค่อนข้างน้อย

5. ขาดการวางแผนและการประสานงานที่ดี โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดเวลาจัดกิจกรรมไว้แน่นอน และไม่ได้ออกแผนงานไว้ล่วงหน้า ทำให้เกิดปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ และการเตรียมการ

6. ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ครูอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ปล่อยให้ นักเรียนได้ทำงานอิสระเท่าที่ควรการจัดกิจกรรมบางอย่างเกิดกรณีพิพาทระหว่างนักเรียนกับบุคคลภายนอก นักเรียนบางคนถือโอกาสหนีเรียน ผลการเรียนของนักเรียนบางคนด้อยลง บุคลากรที่มีความสามารถด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนมีน้อย และในบางโรงเรียนพบว่าผู้ปกครองนักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมเท่าที่ควร

สรุป

เอกสารที่เกี่ยวข้องในส่วนนี้ เป็นองค์ประกอบในการเรียนการสอน มี 4 ด้าน ดังนี้ คือ

- ด้านครูผู้สอน ในการเรียนการสอนจะบรรลุตามมุ่งหมายนั้น ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการสอนของครูอาจารย์

- องค์ประกอบด้านผู้เรียน ในการเรียนการสอนจะประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายได้ ต้องอยู่ที่ผู้เรียนด้วย ทั้งนี้ขึ้นกับว่าผู้เรียนมีความรู้เดิมมากน้อยเพียงไร ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน ความรับผิดชอบ

- วงจรการเรียนการสอน ในการจัดการเรียนการสอนควรจัดวงจรให้ครบ ซึ่งในวงจรการเรียนการสอนประกอบด้วย จุดมุ่งหมายการเรียนการสอน วิธีการเรียนการสอน ซึ่งมีองค์ประกอบด้าน ครูผู้สอนและผู้เรียน ในด้านบุคลิกภาพและภูมิหลัง

- การประเมินผลการเรียน คือการประเมินผลของผู้เรียน โดยการทดสอบ

- สิ่งแวดล้อม คือ ด้านอาคารสถานที่ ได้แก่ สภาพลักษณะห้องเรียน พฤติกรรมของผู้เรียน ผู้สอน และนอกจากนี้ก็ยังมีส่วนแวดล้อมด้านการบริหาร ความสัมพันธ์ ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิจิตร ศรีสอ้าน และคณะ (2532 : 171 – 172) ได้กล่าวถึง ปัจจัยเสริมที่สำคัญในการเรียน การสอนดังนี้ การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการเรียนการสอนจะช่วยให้เข้าใจสิ่งเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนเพราะการแสดงออกของนักเรียนในห้องเรียนมีผลจากปัจจัยหลาย อย่าง และการเรียนการสอนที่ได้ผลดีนั้นส่วนหนึ่งได้มาจากปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน ดังนั้นครูจึงไม่ควรสนใจแต่เพียงเนื้อหาของวิชาในหลักสูตร และตัวนักเรียนเท่านั้นควรให้ความสนใจกับส่วน ประกอบอื่น ๆ โดยเฉพาะสังคมในห้องเรียนและสังคมรอบ ๆ ตัวของเด็กด้วย

ปัจจัยที่เสริมการเรียนการสอนนั้นมีมากมาย แต่ที่จะกล่าวดังต่อไปนี้นี้เป็นปัจจัยเสริมการเรียนการสอนที่สำคัญ ๆ เท่านั้น ซึ่งได้แก่ กลุ่มเพื่อน ครู และสิ่งแวดล้อม

1. กลุ่มเพื่อน โดยปกติเด็กมักจะรวมกลุ่มกันหลายลักษณะ เช่น กลุ่มเพื่อนบ้าน กลุ่มเพื่อนในชมรม กิจกรรมต่าง ๆ กลุ่มเพื่อนสนิทในห้องเรียน และกลุ่มญาติที่มีอายุใกล้เคียงกัน เป็นต้น เด็กแต่ละคนเมื่ออยู่ในแต่ละกลุ่มจะมีบทบาทต่างกัน เด็กคนเดียวกันเมื่ออยู่ในกลุ่มญาติ อาจจะยอมตามเขาเพราะอายุน้อยกว่าคนอื่น ๆ แต่เด็กคนนี้เมื่ออยู่ในชมรมศิลปกรรม อาจจะเป็นผู้นำเนื่องจากมีความสามารถเฉพาะตัวในด้านวาดเขียน ซึ่งเพื่อน ๆ ในกลุ่มอาจเลือกให้เป็นหัวหน้ากลุ่มก็ได้

เด็กเมื่ออยู่ในกลุ่มอาจมีพฤติกรรมแปลกกว่าที่ตนเองเคยแสดงออก เพราะอาจมีการทำตาม หรืออาจมีการกระทำต่อต้านแล้วแต่สถานการณ์แวดล้อม

2. ครู ในฐานะของผู้นำกลุ่มห้องเรียน ซึ่งมีบทบาทต่อเด็กโดยตรงไม่ว่าจะเป็นภูมิหลังของครู หรือบุคลิกภาพของครูก็มีส่วนทั้งนั้น เด็กยิ่งเล็กมากอิทธิพลของครูก็มีมาก และเมื่อเด็กโตขึ้นอิทธิพลของครูก็น้อยลง ครูที่ดีย่อมส่งเสริมเด็กให้มีการแสดงออกที่เหมาะสม ส่งเสริมให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด ครูควรตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการเป็นผู้ชี้แนะมากกว่าเป็นผู้บังคับ

3. สิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมที่จะกล่าวถึงนี้ ประกอบด้วยสิ่งแวดล้อมทางบ้าน สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และสิ่งแวดล้อมในชุมชน ที่อาจมีผลต่อการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมเหล่านี้ อาจเกี่ยวข้องกับเด็กพร้อมกันมากกว่าอย่างหนึ่งก็ได้ และสิ่งแวดล้อมนี้อาจจะคล้อยตามหรือขัดแย้งกับปัจจัย 2 อย่างที่กล่าวมาแล้ว ครูไม่สามารถช่วยเด็กแก้ปัญหาต่าง ๆ อันจะเกิดจากสิ่งแวดล้อม และสามารถแนะนำให้เด็กได้เข้าใจและยอมรับสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม

วิจิตร ศรีสอ้าน และคณะ (2532 : 172 – 174) ได้กล่าวถึง อิทธิพลของปัจจัยเสริมการเรียนการสอน การที่เด็กจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่ต้องการ โดยกระบวนการเรียนการสอนนั้น ปัจจัยหลายอย่างมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยบางอย่างอาจทำให้พฤติกรรมที่คาดหวังไม่สัมฤทธิ์ผลก็ได้ ปัจจัยแต่ละอย่างก็มีผลต่อเด็กแต่ละคนต่างกัน ทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อม อิทธิพลของปัจจัยเสริมการเรียนการสอนมีดังนี้

1. กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อเด็กในหลายด้าน ทั้งด้านการเรียน ด้านความประพฤติและค่านิยม การสื่อความหมายในแต่ละกลุ่มอาจมีแบบแผนเฉพาะของตน ซึ่งจะทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและการแสดงออก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมของเด็กเป็นผลเนื่องมาจากกลุ่มไม่ใช่ร้อยละ

2. ครูมีความสำคัญโดยตรงต่อกระบวนการเรียนรู้ เพราะโดยปกติครูจะคาดการณ์เอาไว้สำหรับผลที่จะได้รับจากการเรียน การสอน และเด็กมักจะพัฒนาพฤติกรรมตามแนวที่ครูคาดหวัง โดยเฉพาะเด็กยิ่งเล็กมาก ความคาดหวังของครูจะยิ่งเป็นผลมากขึ้น การที่ครูคาดการณ์เอาไว้ อาจเป็นผลทางลบต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กได้ เพราะเด็กเล็ก ๆ เปลี่ยนแปลงง่าย ถ้าครูคาดหวังดีเด็กก็มักจะดี แต่ถ้าครูคาดหวังไม่ดีเด็กก็มักจะไม่ได้ดังที่ครูคิด ครูมีอิทธิพลอีกทางหนึ่งคือการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้จูงใจเด็กทำให้เด็กเกิดความอยากเรียน และที่ได้ผลตามมาก็คือการส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ

3. อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมในการเรียน การสอน ส่วนมากในด้านแรงจูงใจ ความศรัทธา ความเชื่อ และค่านิยม สิ่งแวดล้อมทางบ้านมีอิทธิพลมาก เด็กที่มีปัญหาทางบ้านมักจะมีปัญหาทางการเรียนและความประพฤติ สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียนบางครั้งขัดแย้งกับทางบ้าน ทำให้เด็กเกิดความไม่มั่นใจและท้อแท้ ส่วนสิ่งแวดล้อมในชุมชน เช่นสภาพความเป็นอยู่ในเขตใกล้เคียงและสื่อมวลชนต่าง ๆ ก็มีอิทธิพลต่อความเชื่อและแรงจูงใจเช่นกัน

วิจิตร ศรีสอ้าน และ คณะ (2532 : 182 – 183) ได้กล่าวถึง อิทธิพลของกลุ่มต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มที่มีบรรยากาศดีเป็นกันเองเข้าอกเข้าใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกมักจะมีแรงจูงใจและมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ส่วนกลุ่มที่มีบรรยากาศก้าวร้าวมีความคับข้องใจและมีการขัดแย้งมักจะทำให้สมาชิกมีพฤติกรรมไม่พึงปรารถนาพร้อม ๆ กับมีแรงจูงใจต่ำตลอดจนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนก็ต่ำด้วยการศึกษาว่ากลุ่มมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างไรนั้นควรศึกษาสิ่งต่อไปนี้

1. ธรรมชาติการทำงานของกลุ่มห้องเรียน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ปฏิสัมพันธ์ที่สมาชิกพอใจ กลุ่มและครูทำให้เกิดความร่วมมือและส่งเสริมซึ่งกันและกัน ถ้าไม่มีสิ่งเหล่านี้แรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็เป็นในทางลบ
2. ปทัสถานของกลุ่มห้องเรียน กลุ่มมีการกำหนดแบบแผนของการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ถ้ากำหนดไม่ได้ ผลงานจะน้อย สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของสมาชิกก็จะน้อยไปด้วย
3. การดำเนินงานของกลุ่มย่อยอย่างมีระบบ ถ้ากลุ่มไม่มีระบบการทำงานที่ดีสมาชิกจะต้องใช้กำลังเพื่อปรับปรุงระบบให้ดีขึ้น ความสนใจของครูต่อความเป็นไปของกลุ่มจึงเป็นสิ่งสำคัญ ถ้ามีปัญหาที่ทำให้สมาชิกไม่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเรียนแล้ว แรงจูงใจต่อการทำงานก็ลดน้อยลง
4. การรวมกันของกลุ่ม ถ้ากลุ่มไม่ยอมรับความแตกต่างของสมาชิกในแง่ต่าง ๆ ทางสังคม สมาชิกจะมีแรงจูงใจในการทำงานน้อย
5. ความคับข้องใจในกลุ่ม การมีข้อจำกัดมากเกินไป การไม่เป็นที่พึงพอใจเหล่านี้เมื่อเกิดเป็นความคับข้องใจแล้วก็จะผลทำให้เกิดปฏิกิริยาอื่น ๆ ที่ไม่ให้ความสนใจในการเรียนเท่าที่ควร มีการปฏิบัติภารกิจที่ไม่จำเป็นต่อการศึกษาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนก็ลดลง
6. ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในกลุ่มที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความขัดแย้งส่วนตัวของบางคนในกลุ่มทำให้สมาชิกอื่น ๆ แบ่งแยกซึ่งทำให้เสียเวลาใกล้เกลี้ยหรือต้องลงโทษผู้ก่อเรื่อง ถ้ากลุ่มไม่พอใจในการขัดแย้งนั้นสภาพอารมณ์ก็จะถูกก่อกวนให้ไม่สามารถเกิดแรงจูงใจในการทำงาน
7. การจัดองค์การในโรงเรียน ส่วนประกอบต่าง ๆ ในโรงเรียนส่วนมากมีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งนั้นส่วนประกอบต่าง ๆ นี้อาจหมายถึงขวัญกำลังใจของบุคคลในโรงเรียน ความสามัคคีในหมู่ครูอาจารย์กฎเกณฑ์และระเบียบของโรงเรียนและการร่วมมือกันปฏิบัติงาน
8. ขวัญและกำลังใจของกลุ่ม ขวัญและกำลังใจนี้เกี่ยวข้องกับความรู้สึกและอารมณ์เมื่อสมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน การทำงานร่วมกันและการแก้ปัญหาจะทำได้ลำบากและสมาชิกอาจจะละทิ้งงานถ้ามีขวัญและกำลังใจต่ำ

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า สถานการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียนอาจมีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ครูควรเข้าใจปัญหาต่าง ๆ และเป็นผู้นำในห้องเรียนที่ดี เพื่อให้เกิดปัญหาน้อยลงและผลที่ตามมาคือสมาชิกมีแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจิตร ศรีธำณ และคณะ (2532 : 188) ได้กล่าวถึง พื้นฐานเกี่ยวกับตัวครู ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมากที่สุด ก็คือครู ครูจะเป็นผู้ที่ทำให้การเรียนของเด็กประสบผลในทางบวกหรือทางลบ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ประกอบเป็นตัวครูมีส่วนสำคัญทั้งสิ้น ต่อไปนี้จะกล่าวถึงส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับตัวครูและอิทธิพลต่อการเรียนการสอน

1. บุคลิกภาพของครู สิ่งที่น่าปรากฏแก่สายตาของนักเรียนตลอดเวลา ก็คือ บุคลิกภาพของครู ถ้าครูมีบุคลิกภาพดี นักเรียนก็จะนิยมชมชอบ เกิดศรัทธาที่จะเชื่อฟังทำให้เด็กอยากเรียนและรักที่จะเรียน ในทางตรงข้ามถ้าครูมีบุคลิกภาพที่ไม่ดี นักเรียนก็จะกลายเป็นการไม่สนใจในบทเรียน ดังนั้น ครูควรปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองให้เหมาะสม การสำรวจตัวเองและการประเมินโดยทางตรงหรือทางอ้อมจะช่วยให้ครูรู้ว่าตนเองมีความบกพร่องในด้านใดบ้าง เพื่อจะได้ฝึกฝนและแก้ไขต่อไป

2. พื้นความรู้ของครู พื้นความรู้ของครูมีส่วนที่จะทำให้การเรียนการสอนสัมฤทธิ์ผลเป็นอย่างมาก ครูที่ผ่านการอบรมทางด้านวิธีสอนมาอย่างดีมักจะพยายามจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองให้น่าสนใจครูที่มีความรู้เนื้อหาแน่นแฟ้นก็อาจอธิบายได้แจ่มแจ้ง ดังนั้นครูจึงสมควรมีพื้นความรู้พอสมควรในทุก ๆ ด้าน ถ้าขาดด้านใดด้านหนึ่งการเรียนการสอนก็อาจจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร ครูที่รู้ตัวว่ายังมีความรู้ไม่ครบทุกด้านก็ควรแสวงหาความรู้เหล่านั้น การหาความรู้ไม่จำเป็นที่จะต้องเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาเสมอไป ครูอาจศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ ข้อสำคัญครูต้องยอมรับว่าตนเองยังต้องการความรู้เพิ่มเติมไม่ว่าด้านใดก็ตาม การอ่านวารสารทางการศึกษาอยู่เสมอก็เป็นการเพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาครูที่กว้างขวางพอสมควร

3. พื้นฐานทางครอบครัวของครู ครูที่มีปัญหาครอบครัว เมื่อเวลาไปสอนก็ยากที่จะทิ้งปัญหาทั้งหมดได้ และถ้าเป็นเช่นนี้การเรียนการสอนมักจะบกพร่อง อาจไม่มีแก้ไขเตรียมการสอนไม่สนใจปัญหาของนักเรียน หงุดหงิด ไม่มีอารมณ์ขัน และในที่สุดอาจทิ้งชั่วโมงสอน และไม่สนใจว่านักเรียนจะเรียนได้แค่ไหนเมื่อเป็นดังนี้ ครูควรแก้ปัญหาครอบครัวของตนเองเสียก่อน หรือควรพอใจในสิ่งที่เป็นอย่างนี้ ปัญหาครอบครัวส่วนมากเกิดจากความไม่พอใจในความเป็นอยู่ของตนเอง ไม่ว่าจะเงินในด้านการเงินหรือด้านบุคคลใกล้ชิดก็ตาม ผู้ที่จะเป็นครูควรคำนึงเสมอว่า เด็กนักเรียนทั้งหมดฝากอนาคตของเขาไว้กับครู ซึ่งครูจะต้องรับผิดชอบต่อนักเรียนให้มากที่สุด สิ่งใดที่เป็นปัญหาของครูคนเดียวก็อย่าให้ไปขัดขวางความก้าวหน้าของเด็กจำนวนหลายคนเลย

4. ทัศนคติและค่านิยมของครู ทัศนคติและค่านิยมของครูอาจเกี่ยวเนื่องกับพื้นฐานทางครอบครัวของครู แต่ที่แยกแยะมากต่างหากเพราะเป็นเรื่องสำคัญเป็นพิเศษ และทัศนคติของครูอาจไม่ได้ขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางบ้านทั้งหมด ครูมีอิทธิพลต่อเด็กในการสร้างทัศนคติและค่านิยมมากโดยเฉพาะเด็กเล็ก ๆ จะเชื่อฟังครูมากกว่าผู้อื่น ดังนั้น ครูควรระมัดระวังการแสดงออกถึง

ความรู้สึกและความคิด เพราะความเชื่อบางอย่างไม่เหมาะสมกับปทัสถานของกลุ่มเด็กแต่ละกลุ่ม ครูควรวิเคราะห์ว่าตนเองมีทัศนคติและค่านิยมที่พึงปรารถนาหรือเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนหรือต่อสังคมเพียงใด

วิจิตร ศรีสอาน และคณะ (2532 : 198 – 202) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางบ้านต่อพฤติกรรมของเด็กที่ปรากฏในโรงเรียน มีส่วนเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางบ้านเป็นอย่างมาก สิ่งแวดล้อมทางบ้านดังกล่าวหมายถึง ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และสภาพทางเศรษฐกิจซึ่งทั้งสามส่วนนี้จะมีผลเกี่ยวโยงกันและกันด้วย

ก. ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว พฤติกรรมของเด็กอาจขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ซึ่งอาจกล่าวทั่ว ๆ ไปได้ ดังนี้

1. ครอบครัวที่มีความอบอุ่น ครอบครัวแบบนี้ พ่อ แม่ ลูก มีความสัมพันธ์กันดี มีความสนิทสนม และมีความเข้าใจต่อกัน พ่อ แม่ มีเวลาให้กับลูก และเอาใจใส่ต่อลูกเป็นอย่างดี เด็กที่มาจากครอบครัวแบบนี้มักจะมองโลกในแง่ดี เป็นคนร่าเริง แจ่มใส และมักจะไว้วางใจผู้อื่น ส่วนพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การปฏิบัติตัวในหมู่เพื่อน หรือการเชื่อฟังครูนั้น อาจมีส่วนมาจากการอบรมเลี้ยงดูด้วย แต่โดยปกติครอบครัวแบบนี้ พ่อ แม่ มักจะสนใจที่จะหาวิธีอบรมเลี้ยงดูให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในทุกโอกาส จะมีสิ่งที่มาขัดขวางก็คือผู้ใกล้ชิดอื่น ๆ เช่น ย่า ยาย น้า หรืออา อาจใช้การอบรมเลี้ยงดูที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งจะ让孩子ปฏิบัติตนไม่เหมาะสม

2. ครอบครัวที่ไม่มีความอบอุ่น ครอบครัวแบบนี้อาจแบ่งออกเป็นหลายประเภท ดังนี้

1. พ่อ แม่ มีการขัดแย้งเสมอ การที่พ่อ แม่ ไม่ค่อยลงรอยกันได้เสียกัน หรือมีการแสดงออกซึ่งความไม่พอใจซึ่งกันและกันบ่อย ๆ เด็กจะมีความรู้สึกไม่อบอุ่น ไม่มีความแน่ใจ หวาดระแวง มีความกังวล และมีการขัดแย้งบางอย่างในความคิด เด็กพวกนี้มักต้องการเพื่อน และเห็นเพื่อนเป็นบุคคลสำคัญที่สุด เด็กจะอยากอยู่กับเพื่อนมากกว่าอยากกลับบ้าน การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวเช่นนี้ มักจะเข้มงวดเกินไป หรือไม่ก็ปล่อยเกินไป

2. การมีพ่อหรือแม่เพียงคนเดียว การมีพ่อหรือแม่เพียงคนเดียวนี้จะด้วยเหตุผลจากการหย่าร้าง การเสียชีวิต หรือการไปปฏิบัติหน้าที่การทำงานห่างไกลก็ตาม พฤติกรรมของเด็กมักจะขึ้นอยู่กับมารอบรมเลี้ยงดูของผู้ที่เหลืออยู่ แต่มักจะมีปัญหาเพราะผู้ที่เหลือนี้ต้องมีการะในการเป็นผู้นำครอบครัว พร้อม ๆ กันกับการอบรมลูก ซึ่งอาจทำให้ไม่มีเวลาเอาใจใส่เต็มที่

นอกจากนี้การมีผู้ปกครองเพียงเพศเดียว อาจทำให้เด็กไม่เห็นความแตกต่างของการแสดงบทบาทของแต่ละเพศได้กระจ่างชัดเท่าที่ควร

3. การไม่มีทั้งพ่อและแม่ เด็กที่ขาดพ่อแม่อาจเป็นเพราะการเสียชีวิต หรือการที่ยังมีชีวิตอยู่แต่ไม่มีเวลาให้เลย พ่อแม่อาจให้ความสำคัญแก่ธุรกิจหรือสังคมนอกบ้านมากกว่าลูก ความประพฤติของเด็กในครอบครัวแบบนี้มักขึ้นอยู่กับผู้รับผิดชอบในการเลี้ยงดู ส่วนทางด้านจิตใจเด็กมักรู้สึกว้าเหว เฝียบเหงาและขาดความอบอุ่น ซึ่งอาจทำให้เด็กออกมาหาความอบอุ่นจากกลุ่มเพื่อน

ข. ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูของแต่ละครอบครัวมักจะแตกต่างกันตามลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัว ความเชื่อ บุคลิกภาพของผู้ปกครอง และความเป็นอยู่ของครอบครัว ในที่นี้จะแบ่งลักษณะของการเลี้ยงดูเป็น 8 ลักษณะ ซึ่งแต่ละลักษณะไปด้วยกัน ลักษณะของการเลี้ยงดูมีดังนี้

1. การยอมรับและไม่ยอมรับ ในกรณีนี้หมายถึงการที่พ่อแม่อยากให้ลูกเกิดมาหรือไม่ ถ้าอยากให้เกิดก็จะยอมรับในความเป็นลูก แต่ถ้าไม่อยากให้เกิดก็จะมีปัญหาติดตามมามากมาย

การที่พ่อแม่ยอมรับ ก็มักจะให้การเลี้ยงดูอย่างอบอุ่น มีการเอาใจใส่ต่อความประพฤติเป็นอย่างดี ให้ความรักและความหวังดีอย่างเต็มที่ และมักจะหาเวลาให้ลูกเพราะรู้สึกมีความสุขเมื่ออยู่กับลูก

สำหรับอีกพวกหนึ่งพ่อแม่ไม่ยอมรับ พ่อแม่แบบนี้มักรู้สึกว่าลูกที่เกิดมาทำให้อุปสรรคต่อภาระกิจของตน มีความรู้สึกไร้ค่า และบางทีก็เกลียดชัง การอบรมเลี้ยงดูมักจะปล่อยปละละเลยและไม่สม่ำเสมอ อาจมีการด่าว่าประชดประชัน พ่อแม่ลูกก็มักจะห่างเหินไม่สนิทสนมกัน เด็กจะเป็นคนไม่มีความสุข มีความรู้สึกกดดัน และอาจถึงกับประชดประชันชีวิตเมื่อเติบโตขึ้น

2. การให้เด็กเป็นตัวของตัวเองและการโอ้อวดเกินไป การเลี้ยงดูแบบนี้หมายถึง การที่พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูแบบให้เด็กหัดช่วยตัวเอง และแบบที่เห็นเด็กเป็นลูกแห่งอยู่เสมอ

การให้เด็กเป็นตัวของตัวเองนี้ พ่อแม่จะให้เด็กหัดทำอะไรด้วยตัวเอง ปล่อยให้เด็กมีเวลาที่จะทำอะไรที่ต้องการบ้าง และสอนให้เด็กรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบ เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ก็จะเป็นเด็กที่มีความมั่นใจ มีความรับผิดชอบ อดทน กล้าตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และอาจเป็นผู้นำที่ดีในอนาคต

ส่วนเด็กที่ถูกโอ้อวดเกินไปนั้น มักจะมาจากครอบครัวที่มีญาติสนิทอยู่ด้วยกัน และเด็กอาจเป็นหลานคนแรก ผู้ใหญ่จะไม่ยอมให้เด็กทำอะไรเอง ไม่มีโอกาสริเริ่ม และไม่เคยรู้จักความลำบาก ผลที่ออกมาเด็กจะเป็นคนทำอะไรไม่เป็นแบบที่เรียกว่า เหยียบขี้ไก่ไม่ฝ่อ ต้องพึ่งพาผู้อื่นอยู่เสมอ ไม่สามารถทำอะไรได้ด้วยตัวเอง คือไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีความอดทน และเมื่อเผชิญหน้ากับปัญหาในอนาคตก็อาจจะท้อถอยไม่มีความสามารถเอาชนะปัญหาได้

3. การสอนให้เด็กมีเหตุมีผลและการตามใจเกินไป การสอนให้เด็กมีเหตุมีผล และการตามใจเกินไป จะมีส่วนทำให้เด็กเป็นคนมีเหตุผลหรือเป็นคนเอาแต่ใจตนเอง เมื่อเวลาโตขึ้น

การสอนให้เด็กมีเหตุผลก็คือ การไม่ตามใจเด็กจนเกินไป โดยการให้การอธิบาย ให้เด็กรู้ถึงสาเหตุของการที่เด็กถูกห้ามกระทำการต่าง ๆ ซึ่งพ่อแม่จะต้องให้การอบรมอย่างใกล้ชิด และต้องให้ความรักความอบอุ่น จึงจะกระทำได้ การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้จะมีผลเมื่อโตขึ้นจะเป็น คนมีเหตุมีผล ยอมรับในความคิดผู้อื่น และสามารถพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ได้ดี

ในครอบครัวที่ตามใจเด็กจนเกินไปนั้น พ่อแม่จะให้ลูกกระทำตามทุกอย่างที่ ต้องการ จะเอาอะไรก็หามาให้เสมอ จนเด็กไม่รู้จักคำว่า "ไม่" การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้มักเกิดขึ้น ในครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวย และถ้าพ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาให้ลูกด้วยแล้วจะยิ่งตามใจมาก เพื่อทดแทนความบกพร่องของตนเอง เด็กเมื่อโตขึ้นจะเป็นคนเอาแต่ใจตนเอง เมื่อต้องการสิ่งใดจะต้อง เอาให้ได้ และถ้าเกิดคิดหวังขึ้นจะไม่สามารถยอมรับการผิดหวังได้เลย

4. การยึดหยุ่นและการไม่ยึดหยุ่น การยึดหยุ่นและการไม่ยึดหยุ่น หมายถึง การที่ พ่อแม่ยอมรับหรือไม่ยอมรับเมื่อลูกจะทำอะไรผิดจากที่ตนเองคาดหวังหรือต้องการ ไปบ้าง

พ่อแม่ที่อบรมเลี้ยงดูลูกแบบยึดหยุ่นนี้ มักจะเป็นคนมีเหตุผลและใจกว้าง เมื่อเด็ก มีพฤติกรรมที่ผิดจากที่ตนคาดหวังก็จะยอมรับและพิจารณาความเป็นสิ่งเสียหายหรือไม่ ถ้าไม่เสียหายก็อาจจะปล่อย แต่ถ้าเสียหายก็จะหาวิธีแก้ที่นุ่มนวล เด็กที่มาจาครอบครัวแบบนี้มักจะเป็นคน มีความสุข สบายใจ ไม่หงุดหงิด และไม่มีความรู้สึกกดดัน

พวกที่ไม่มีการยึดหยุ่น คือ พวกที่ต้องการให้ลูกทำดีที่สุดในความเชื่อของตนเอง ตลอดเวลา หรือเป็นพวกที่จู้จี้ไม่เข้าเรื่อง ชอบจัดการว่าจะให้ลูกทำอย่างไรแน่นอนทำอย่างนี้ โดยไม่ดู ว่าลูกจะรู้สึกอย่างไร หรือต้องการอะไร เด็กที่ถูกอบรมเลี้ยงดูแบบนี้ มักจะมีความรู้สึกกดดันอัด อั้น ไม่มีความสุข อารมณ์ไม่ดี และมักอยากทำอะไรแปลก ๆ เมื่อมีโอกาส

5. การที่ผู้ใหญ่มีเหตุมีผลและการที่ผู้ใหญ่มีความเชื่อผิด ๆ การอบรมเลี้ยงดูลักษณะนี้ จะเป็นผลต่อเด็กทั้งด้านค่านิยม และด้านสุขภาพอนามัย

ครอบครัวที่อบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุมีผลมักเป็นครอบครัวที่ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ให้ทันต่อเหตุการณ์เสมอ ความเชื่อทั้งหลายก็จะมาจากการใช้เหตุผล เด็กเมื่อโตขึ้นก็จะมีเหตุผล ตามไปด้วย

การที่ผู้ใหญ่มีความเชื่อผิด ๆ มักจะเป็นในครอบครัวที่ไม่ยอมรับความเปลี่ยนแปลงอะไรทั้งสิ้น ไม่ยอมรับว่าบางสิ่งบางอย่างที่ตนเองเชื่อนั้นอาจจะไม่ถูกต้อง เช่น เมื่อเวลาเด็ก เล่นแล้วเกิดบาดเจ็บ ผู้ใหญ่บางคนเชื่อว่าให้เอาของควา ๆ พอกไว้ ซึ่งแบบนี้อาจเกิดอันตรายถึง ชีวิตเด็กเมื่อเป็นบาดทะยักขึ้นมา หรือเมื่อเด็กปวดท้องอาเจอาพวกเขาของสด ๆ เช่นเนื้อสัตว์ ทาบไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ห้องแทนที่จะเอารีบไปหาหมอจนอาจทำให้เด็กเสียชีวิตได้เช่นกัน เพราะการปวดท้องบางอย่าง ต้องได้รับการผ่าตัดทันทีจึงจะปลอดภัย นอกจากนี้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยแล้ว ความเชื่อผิด ๆ ทั้งหลายก็จะถ่ายทอดไปยังเด็ก เด็กก็จะเป็นคนที่มีความเชื่อที่ผิด มีค่านิยมบางอย่างไม่ดี และจะมีผลทำให้เด็กเข้ากับเพื่อน ๆ ไม่ได้

6. การให้ความยุติธรรมและการไม่ให้ความยุติธรรม การให้ความยุติธรรมหรือการไม่ให้ความยุติธรรมนี้ ส่วนมากในระหว่างพี่น้องของเด็กเอง หรืออาศัยร่วมบ้านถ้าเด็กไม่มีพ่อแม่

พ่อแม่ที่ให้ความยุติธรรมในระหว่างลูกทั้งหมด มักจะมีเวลาให้ลูก มีการอบรมเลี้ยงดูอย่างรอบคอบทั่วถึง เมื่อเด็กเกิดทะเลาะวิวาทก็ตัดสินด้วยความยุติธรรม เด็กในครอบครัวแบบนี้นักจะอบอุ่น มีความรักใคร่ช่วยเหลือกันระหว่างพี่น้อง

เด็กในครอบครัวที่ไม่ได้รับความยุติธรรมมักจะมีความอิจฉากัน ไม่ไว้ว่างใจซึ่งกันและกัน เด็กจะไม่มีความสุข มีความระแวงและมักไม่เชื่อถือผู้ใหญ่

7. การที่พ่อแม่เป็นตัวอย่างที่ดีและไม่ดี ตัวอย่างในที่นี้หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กอาจจะเอาอย่าง

พ่อแม่ที่เป็นตัวอย่างที่ดี มักจะพยายามปรับปรุงตนเองให้ประพฤติถูกต้องตามที่ต้องการให้เป็นลูกเป็น เช่น สอนเด็กให้พูดจาสุภาพ ตนเองก็พูดสุภาพอยู่เสมอ อย่างน้อยเวลาที่อยู่ต่อหน้าเด็กเด็กจะมีความศรัทธา และทำตามทีละน้อย ๆ โดยอาจไม่รู้ตัวด้วยซ้ำ

ส่วนพ่อแม่บางคนมักจะสอนเด็กไม่ให้ทำโน่นทำนี่ แต่ตนเองประพฤติอยู่เสมอ เช่น สอนไม่ให้เด็กพูดปด แต่ตนเองมักจะทำเช่นมีคนโทรศัพท์มาหาไม่ยอมรับสายก็สั่งลูกให้ตอบว่าแม่ไม่อยู่ หรือสอนเด็กให้พูดจาไพเราะ แต่ตนเองค่าถูกข้างเป็นประจำ พ่อแม่แบบนี้มักจะสอนลูกไม่ได้ผล เพราะเด็กจะเห็นว่าถ้าสิ่งนั้นดีจริงแล้วทำไมพ่อแม่ไม่ทำ

8. การที่พ่อแม่รู้จักระงับอารมณ์ และพ่อแม่ที่ชอบระบายอารมณ์ การที่พ่อแม่มีปัญหาส่วนตัวที่ทำให้เกิดอารมณ์แล้วสามารถระงับอารมณ์ตนเองหรือไม่ จะมีผลต่อเด็กทั้งในด้านอารมณ์และทัศนคติ

พ่อแม่ที่รู้จักระงับอารมณ์เมื่อเวลาอยู่กับลูก จะทำให้เด็กไม่เกิดความกระทบกระเทือนตามพ่อแม่ และเด็กจะเรียนรู้เกี่ยวกับการระงับอารมณ์ความรู้สึกของตนเองเมื่อโตขึ้น ความรู้สึกที่มีต่อพ่อแม่ก็จะเต็มไปด้วยความเข้าใจและเห็นใจเด็กจะพยายามกระทำตามที่พ่อแม่ต้องการ

พ่อแม่บางคนชอบระบายอารมณ์กับลูก เช่น พ่อแม่ที่หย่าร้างหรือแตกแยกฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด อาจนำความไม่ดีของอีกฝ่ายหนึ่งมาพูดให้ลูกฟัง และบางครั้งเมื่อเกิดอารมณ์ก็จะพาลว่า ลูกไม่ดีเหมือนฝ่ายตรงข้าม มีอีกจำพวกหนึ่งที่มักมองคนในแง่ร้ายและเมื่อเกิดความไม่พอใจ

อะไรก็ตามก็จะระบายความรู้สึกเหล่านั้นมายังลูก ไม่อบอุ่นระวางไม่นับถือพ่อแม่ มีความรู้สึกไม่ดีต่อผู้อื่นตามไปด้วย และมักมีความรู้สึกถูกกดขี่มาก

ค. สภาพทางเศรษฐกิจ

สภาพทางเศรษฐกิจมีผลต่อพฤติกรรมเด็กโดยทางอ้อมเป็นส่วนมาก เพราะการที่ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจดีไม่จำเป็นว่าเด็กจะเป็นคนดีเสมอไป ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดูเป็นส่วนที่สำคัญมากกว่า ผลของสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่มีพฤติกรรมของเด็กอาจกล่าวได้ดังนี้

1. ครอบครัวที่ฐานะร่ำรวย เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีอันจะกินมักจะตามใจลูกมาก เห็นผู้อื่นบางคนด้อยกว่าตัว ไม่เห็นคุณค่าของเงิน ในส่วนนี้อาจเป็นผู้ที่ไม่มีความรู้คัดค้านและมองโลกในแง่ดี ในส่วนนี้อาจเป็นผู้ที่ไม่มีความรู้คัดค้านและมองโลกในแง่ดี แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดูด้วย ถ้าพ่อแม่ให้ความอบอุ่นเต็มที่ให้การอบรมดูแลถูกต้องไม่ตามใจเด็กจนเกินไปแล้ว เด็กมักจะได้เปรียบเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจด้อยกว่า แต่ถ้าพ่อแม่ไม่เอาใจใส่ดูแลปล่อยให้เด็กเอาแต่ใจตัวก็จะเป็นผลเสียอย่างมาก ทำให้เด็กเป็นคนดูถูกคน เอาแต่ใจตัว อารมณ์แปรปรวน ไม่มีเหตุผลและอาจถึงกับเข้าใครไม่ไถ่ได้เลย ครอบครัวที่ร่ำรวยนี้แนวโน้มส่วนมาก พ่อแม่มักจะเลยมองที่อะไรที่เด็กรู้จักโลกแห่งความเป็นจริง และมักจะเอาใจเด็กในทางที่ผิดด้วย

2. ครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง การที่พูดถึงฐานะปานกลางนั้น หมายความว่ามีความถึงการที่พ่อแม่พอใช้ ส่วนความรู้สึกของผู้ที่อยู่ในครอบครัวมักจะขึ้นอยู่กับความพอใจในสิ่งที่ตนเองมีหรือไม่ โดยปกติการใช้จ่ายมักจะไม่ขาดแคลน แต่ต้องระวังการใช้จ่ายพอสมควร ผู้ที่พอใจในความเป็นอยู่ของตนเองมักจะมีครอบครัวที่อบอุ่น ไม่มีความรู้สึกกดดัน การใช้ชีวิตง่าย ๆ ทำให้เด็กไม่มีการฟุ้งเฟ้อ รู้จักคำว่า "พอ" และถ้ามีการอบรมดี เด็กมักจะเป็นคนมีเหตุมีผล เข้าใจชีวิต มีความสุข และมักจะเป็นผู้ที่เข้ากับคนได้ทุกระดับ ในทางตรงกันข้ามถ้าพ่อแม่รู้สึกว่าตนเองอยากได้อะไรโน่นอยากได้นี้ ให้เหมือนผู้ที่ร่ำรวยกว่าอยู่เสมอแล้ว ครอบครัวมักจะมีอาการขัดแย้ง มีความรู้สึกไม่สบายใจกันทุก ๆ ฝ่าย เด็กจะขาดความอบอุ่น และการที่ครอบครัวมีการขัดแย้งมาก การอบรมเลี้ยงดูมักจะถูกทะเลาะไปด้วย เด็กก็มักจะมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากตามไปด้วย

3. ครอบครัวที่มีฐานะยากจน ความรู้สึกของพ่อแม่มีส่วนสำคัญมากต่อพฤติกรรมของเด็ก การมีฐานะยากจนแต่ถ้าพ่อแม่มีความขยันหมั่นเพียร พอใจในความเป็นอยู่ มีความหวังจากความพยายามของตนเอง ก็จะเป็นสิ่งที่ดี ทำให้เด็กมีความภูมิใจในพ่อแม่ของตนเอง มีความมานะอดทน และสามารถจะยืนหยัดอยู่ได้โดยไม่อายใคร และในทางตรงกันข้ามถ้าพ่อแม่เห็นว่าการมีฐานะยากจนนี้เป็นการด้อยต่ำโทษชะตา และทำออดอยแล้ว เด็กมักจะเป็นคนไม่จริงใจ รู้สึกอับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อายุเพื่อนฝูง และเมื่อโตขึ้นก็หวังให้ราชรถมาแทนที่จะพยายามหาทางทำงานด้วยปัญญา และความสุขจิต

อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางบ้าน มีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมของเด็ก และพฤติกรรมของเด็กก็เป็นส่วนที่ทำให้การเรียนการสอนได้ผลตามที่ต้องการหรือไม่ โรงเรียนอาจช่วยเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามที่เหมาะสมถูกต้องได้บ้าง แต่ไม่อาจทำได้เต็มที่เพราะครอบครัวมีส่วนทำให้เด็กเกิดความต้องการหาความรู้ มีกำลังใจมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน และมีความพร้อมในด้านจิตใจ นอกจากนี้โรงเรียนยังมีหน้าที่ให้การศึกษาด้านอื่น ๆ อีก และถึงแม้เด็กจะไปโรงเรียนเกือบทุกวันก็ตาม เด็กก็ยังอยู่ในสิ่งแวดล้อมของครอบครัว เมื่อกลับจากโรงเรียนแล้ว อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางบ้านส่วนมากอยู่ที่ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดูประกอบกัน ส่วนสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวนั้น มีส่วนเกี่ยวข้องโดยทางอ้อมเท่านั้น

วิจิตร ศรีสอาน และคณะ (2532 : 203 – 204) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่จะกล่าวถึงคือ การจัดการสถานที่ของโรงเรียน บุคลากรในโรงเรียน และท้องถิ่นที่ตั้งของโรงเรียน ซึ่งจะกล่าวเพียงคร่าว ๆ เท่านั้น ส่วนรายละเอียดจะปรากฏในหน่วยต่อไป

ก. การจัดการสถานที่ของโรงเรียน อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีส่วนสำคัญต่อการเรียนการสอน นอกจากการเอื้ออำนวยที่จะให้ครูได้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนได้เต็มที่แล้ว ยังเกี่ยวข้องโดยตรงกับเด็ก คือถ้าอาคารสถานที่ของโรงเรียนทรุดโทรม คับแคบ เด็กอาจเกิดความรู้สึกอึดอัดจนในที่สุดไม่อยากมาโรงเรียน หรือถ้าสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไม่ถูกสุขลักษณะก็อาจทำให้เด็กมีสุขภาพไม่ดีจนอาจถึงกับเป็นอุปสรรคต่อการเรียน โรงเรียนจะต้องมีอาคารสถานที่ที่ให้ความสะดวกและพอเพียงกับจำนวนนักเรียน มีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดี มีการตกแต่งให้สวยงามน่าดู และมีการรักษาความสะอาดอย่างทั่วถึง

ข. บุคลากรในโรงเรียน บรรยากาศในโรงเรียนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับบุคลากรในโรงเรียน ถ้าความสัมพันธ์ของบุคลากรในโรงเรียนดี ครูก็จะมีความเอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนมากขึ้น นักเรียนจะรู้สึกสบายใจ ผู้บริหารมีบทบาทมากในการวางนโยบาย และกำหนดระเบียบต่าง ๆ ในโรงเรียน ถ้านโยบายและระเบียบต่าง ๆ ไม่ยืดหยุ่นและเข้มงวดเกินไป บรรยากาศในโรงเรียนก็จะห่างเหินหวาดกลัว และเต็มไปด้วยความระแวงซึ่งกันและกัน ผู้บริหารต้องมีใจกว้างขวางยอมรับในความคิดของครูและนักเรียน โดยสามารถเปลี่ยนแปลงนโยบาย หรือระเบียบที่ไม่เหมาะสมได้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อบุคลากรทุกระดับในโรงเรียน ใช้การปกครองแบบประชาธิปไตย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และเอาใจใส่ต่อกิจการในโรงเรียนทุก ๆ ด้านอย่างสม่ำเสมอ เมื่อบุคลากรในโรงเรียนสามารถเข้ากันได้ดี การเรียนการสอนก็จะดำเนินไปได้ดีเช่น

ค. ห้องถิ่นที่ตั้งของโรงเรียน เด็กส่วนมากในโรงเรียนจะอาศัยอยู่ในบริเวณไม่ห่างไกลจากโรงเรียนมากนัก ถ้าโรงเรียนอยู่ในชุมชนแบบใด เด็กในโรงเรียนส่วนมากจะมาจากชุมชนแบบนั้น เด็กจะมีเพื่อนจำนวนมากมาจากแหล่งเดียวกัน พฤติกรรมของกลุ่มจะออกมาแบบที่ใกล้เคียงกับกลุ่มเด็กในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่

สภาพแวดล้อมของโรงเรียนอาจทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน เช่น โรงเรียนที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงกับทางรถไฟ หรือเรือ รบกวนการเรียนการสอนอยู่เสมอ หรือโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลความเจริญ การคมนาคมไม่สะดวก เด็กนักเรียนมักจะมาสายหรือขาดเรียนบ่อย ๆ เมื่อเกิดเหตุขัดข้องเกี่ยวกับดินฟ้าอากาศ ส่วนโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวก แต่ไม่จอแจก็จะทำให้มีอุปสรรคในการเรียนการสอนน้อยกว่า

วิจิตร ศรีสอาด และคณะ (2532 : 205 – 207) ได้กล่าวถึง สิ่งแวดล้อมในชุมชน ดังนี้
สิ่งแวดล้อมในชุมชนที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน อาจกล่าวถึงเป็น 2 ด้านคือ สภาพแวดล้อมของชุมชนและสื่อมวลชน

ก. สภาพแวดล้อมของชุมชน เด็กที่มาจากชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมต่างกันมักจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และบุคลิกภาพต่างกัน โดยทั่วไปแล้วเราอาจแบ่งชุมชนออกได้เป็นสองลักษณะกว้าง ๆ คือ ชุมชนเมือง และชุมชนชนบท

ความแตกต่างระหว่างชุมชนเมืองและชุมชนชนบท จะเห็นได้อย่างชัดเจนไม่ว่าจะเป็นด้านจำนวนประชากร เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ค่านิยม ตลอดจนทัศนคติ ลักษณะของชุมชนทั้งสองแบบจะเป็นตัวแปรทำให้การเรียนรู้และบุคลิกภาพของเด็กแตกต่างกันเป็นอย่างมาก

โดยทั่วไปชุมชนชนบทมีโครงสร้างของชุมชนอย่างง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน วิถีชีวิตประจำวันของชาวชนบทผูกพันกับวัฒนธรรม ความเชื่อ และแนวคิดเก่า ๆ ที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ การติดต่อระหว่างสมาชิกของชุมชนเป็นไปในลักษณะตัวต่อตัวหรือติดต่อกันโดยตรง จากลักษณะนี้ประกอบกับระบบการสื่อสารที่ไม่แพร่หลายนักทำให้ชุมชนชนบทมีความเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่ช้ามาก และสมาชิกของชุมชนไม่ค่อยยอมรับการเปลี่ยนแปลงมากเท่าไร ซึ่งอาจเรียกชาวชนบทว่าเป็นนักอนุรักษ์นิยมก็ได้

สำหรับชุมชนเมืองมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมต่างชุมชนกันมาก แนวคิด ค่านิยม และทัศนคติมักจะเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และอย่างไม่หยุดยั้ง

ความแตกต่างของชุมชนสองแบบนี้ทำให้เด็กในชนบทมักจะได้รับการอบรมจากพ่อแม่หรือญาติ ทำให้มีความเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ บุคลิกภาพมักจะอ่อนโยน สุภาพ และมีความเป็นไปตาม ส่วนเด็กในชุมชนเมืองซึ่งวิถีชีวิตของเขาต้องเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และสื่อมวลชนจะมีบทบาทต่อเด็กมาก ทำให้พวกเขาปรับเอาแนวคิดและวัฒนธรรมใหม่ ๆ เข้าไปอย่างเต็มที่ ในขณะที่เดียวกันความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวก็ไม่ใกล้ชิดกันเท่าชุมชนชนบท อิทธิพลของสื่อมวลชนจึงมีมากกว่า ดังนั้นการรับเอาวัฒนธรรมและความเปลี่ยนแปลงจึงเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว แรงผลักดันอันนี้ทำให้เด็กในเมืองเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ จึงทำให้เด็กพวกนี้มีลักษณะของความเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม และมีความคิดเห็นที่ไม่ติดอยู่กับที่หรือติดอยู่กับของเก่า และเชื่อในเหตุในผลมากกว่าที่จะคล้อยตามความคิดเห็นของผู้อื่น

เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่ต่างกันทำให้การเรียนรู้ของเด็กต่างกันไปด้วย เด็กในเมืองมักจะมีความรู้รอบตัวและความมีนิสัยใฝ่รู้มากกว่าเด็กในชนบท การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียน ที่เกี่ยวกับอาคารสถานที่ ครูอาจารย์ตลอดจนอุปกรณ์การศึกษาต่าง ๆ โรงเรียนในเมืองก็มักจะมีได้เปรียบพร้อมกว่าโรงเรียนในชนบท ทำให้เด็กในเมืองได้เปรียบกว่าเด็กในชนบทในด้านการเรียนอีกด้วย

ความแตกต่างระหว่างเด็กในเมืองและเด็กในชนบทยังมีอีกมาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าชุมชนเมืองและชุมชนชนบทนั้น ๆ จะมีความแตกต่างกันในแง่ใดอีกนอกเหนือจากที่กล่าวมาโดยสรุปข้างต้นแล้ว

ข. สื่อมวลชน หมายถึง เครื่องมือในการสื่อความหมาย ที่ใช้และเข้าใจได้ในชุมชน ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปต่าง ๆ ตั้งแต่ชนิดที่ใช้เสียง เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ และที่ไม่ใช้เสียง เช่น การใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สื่อมวลชนมีหน้าที่เสนอข่าว ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ให้ความบันเทิง ส่งเสริมการศึกษา และการโฆษณา สิ่งที่ส่งผ่านในสื่อมวลชนนี้ชุมชนอาจเป็นผู้สร้างขึ้นเอง หรือชุมชนอาจรับเอามาจากชุมชนอื่น

สื่อมวลชนเป็นสิ่งแวดล้อมในชุมชนอย่างหนึ่งที่สามารถเป็นผู้ให้และเป็นผู้รับ ในส่วนของผู้รับซึ่งยังเป็นผู้เยาว์นั้นมักจะเป็นผู้รับมากกว่าผู้ให้ ดังนั้นเด็กจึงได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนอย่างเต็มที่ อิทธิพลในส่วนนี้จะทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนาหรือไม่เพียงไรย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งที่ผู้ให้ส่งผ่านสื่อมวลชนว่า เหมาะสมและมีประโยชน์เพียงใด ข้อมูลบางอย่างสื่อมวลชนอาจเป็นอันตรายต่อเด็กในด้านความเชื่อหรือบางอย่างอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต เช่น การโฆษณาขายยา ที่บรรยายสรรพคุณของยาไว้เป็นอย่างดีทำให้คนในชุมชนหาซื้อมารับประทานเองจนทำให้ค็อยาหรือบางรายอาจถึงกับเสียชีวิต เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแพร่ภาพทางสื่อมวลชนก็อาจเป็นผลร้ายกับเด็ก เช่น ภาพการฆ่าฟันกันที่น่าสยดสยองรุนแรง ถ้าเด็กพบเห็นบ่อยๆจะเกิดเป็นความเคยชิน จนตนเองอาจกระทำไ้ดังที่พบในปัญหาของเด็กวัยรุ่น หรือการเผยแพร่เกี่ยวกับเพศศึกษาที่มักจะถูกออกมาในรูปของการถามก่อนอาจารย์ จนทำให้เด็กไม่สามารถแยกแยะออกมาได้ว่าสิ่งใดคือเพศศึกษา และสิ่งใดคือการถามก่อนอาจารย์

การหลอกเด็กเพื่อไม่ให้ประพฤติด เช่น บอกว่าจะถูกตำรวจจับ หรือถูกขมบาลจับตัวไปนั้น ทำให้เด็กเกิดความเชื่อที่ผิด หรือถ้าเด็กพบว่าถูกหลอกก็จะเคยชิน และ กล้ากระทำในสิ่งไม่ดีต่อไป

จะเห็นได้ว่าสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อรูปแบบของพฤติกรรม และทัศนคติของเด็กไม่ใช่น้อย ซึ่งทั้งพฤติกรรมและทัศนคติจะมีผล ไปยังการเรียนการสอนโดยตรง ดังนั้นผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบในการเป็นผู้ให้สิ่งต่างๆโดยผ่านสื่อมวลชน ไปยังเด็กก็ควรพิจารณาและกลั่นกรองข้อมูลต่างๆให้ดีกว่าจะเป็นอันตรายต่อเด็กหรือไม่ โรงเรียนก็ควรให้คำแนะนำตลอดจนสอนให้เด็กรู้จักใช้เหตุผลในการพิจารณาข้อมูลที่ผ่านมาจากสื่อมวลชนว่าเป็นจริงหรือไม่ หรือเป็นเพียงแค่การบันเทิงอย่างเดียว

สรุป

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า มีปัจจัยหลายอย่างมาเกี่ยวข้องกัปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ตัวผู้เรียน ครูผู้สอน สถานการณ์ต่างๆ ในโรงเรียน อาจมีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ครูควรเข้าใจปัญหาต่าง ๆ และเป็นผู้นำในห้องเรียนที่ดี เพื่อให้เกิดปัญหาน้อยลง และการปกครองชั้นของครูควรใช้การชี้แนะควบคู่ไปกับการเสริมแรง แต่อย่างไรก็ตามครูก็ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับความต้อการและลักษณะของสมาชิกในกลุ่มเสมอและผลที่ตามมา คือ สมาชิกมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532 : 22) ได้ศึกษาองค์ประกอบบางประการที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในด้านสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน จากการศึกษาทดสอบนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน ปรากฏว่า นักเรียนในเขตกรุงเทพฯ ทำคะแนนได้ดีที่สุด ส่วนภาคที่ทำคะแนนได้ในระดับต่ำ ได้แก่ ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อพิจารณาถึงประเภทโรงเรียน พบว่า นักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาทำคะแนนได้ดีกว่านักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และเมื่อพิจารณาถึงเขตอำเภอที่ตั้งนักเรียนจากโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง สามารถทำคะแนนได้ดีกว่านักเรียนจากโรงเรียนที่อยู่อำเภออื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาภาษาไทยกับคณิตศาสตร์ จากข้อมูลที่รวบรวมได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรที่มีความสำคัญต่อคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนในระดับสูงเป็นตัวแปรเกี่ยวกับโรงเรียน ครูประจำชั้นและภูมิหลังทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ความคิดเห็นของครูประจำชั้นที่มีต่อความสามารถทางวิชาการของเด็กในชั้น ตลอดจนถ้อยคำที่ของนักเรียนที่มีต่อการเรียน วุฒิต่างครูสูงสุดของครูประจำชั้น ผลการเรียนของชั้นประถมปีที่ 7 ของนักเรียน และภาษาที่นักเรียนใช้พูดกันที่บ้าน จากผลการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีครูประจำชั้นที่คิดว่าความสามารถทางวิชาการของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางหรือต่ำ ประกอบอาชีพครูเป็นเวลานาน มีวุฒิต่างครูไม่สูงนัก ต้องสอนหลายคาบใน 1 สัปดาห์ ได้รับการอบรมเพิ่มเติมหลายครั้ง คิดว่านักเรียนให้ความสนใจต่อการเรียนในระดับปานกลางหรือต่ำ

นงลักษณ์ ประเสริฐ (2516 : 24) ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ที่ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ องค์ประกอบด้านนักเรียนซึ่งได้แก่ พื้นฐานความรู้เดิม อายุและสุขภาพ หรือน้ำหนักของนักเรียน องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจและครอบครัวซึ่งได้แก่ รายได้ของครอบครัว ถิ่นที่ตั้งของบ้าน การพูดภาษาไทยกลางที่บ้านและการฟังวิทยุ และองค์ประกอบด้านโรงเรียน ซึ่งได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อความสามารถของนักเรียน จำนวนคาบที่สอนของครูใน 1 สัปดาห์ พื้นที่ของห้องเรียนต่อนักเรียน 1 คน วุฒิต่างครูและอัตราส่วนของนักเรียนต่อครู ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 24, 9 และ 23 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านรวมกันแล้วพบว่าตัวพยากรณ์ที่เกี่ยวข้องที่มีความสำคัญในระดับสูงสุดในการอธิบายความแปรปรวนของสัมฤทธิ์ผล คือ พื้นฐานความรู้เดิม ความเห็นของครูต่อความสามารถของนักเรียน พื้นที่ของห้องเรียนต่อนักเรียน 1 คน การพูดภาษาไทยกลางที่บ้าน จำนวนคาบที่สอนของครูใน 1 สัปดาห์ สถิติการขาดเรียน วุฒิต่างครู อายุของนักเรียน ขนาดของครอบครัว สำหรับความสำคัญของพื้นฐานความรู้เดิมที่มีต่อการเรียนนั้น พบว่าคะแนนสัมฤทธิ์ผลในชั้น ม.ศ. 3 วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ต่างก็มีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมในชั้น ม.ศ.5 และคะแนนสัมฤทธิ์ผลในชั้น ม.ศ.5 สามารถใช้พยากรณ์การสอบเข้ามหาวิทยาลัยในบางคณะได้ด้วย

พิศเพลิน เจียวหวาน (2521 : 25) ได้ศึกษาองค์ประกอบบางประการที่เกี่ยวข้องกับสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น ม.ศ.5 โดยใช้คะแนนสัมฤทธิ์ผลในวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาไทย เป็นตัวเกณฑ์ และองค์ประกอบด้านนักเรียน ด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้านโรงเรียนเป็นตัวพยากรณ์ พบว่า องค์ประกอบด้านนักเรียน ซึ่งได้แก่ พื้นฐานความรู้เดิม อายุ และสุขภาพหรือน้ำหนักของนักเรียนนั้นร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ร้อยละ 24 ส่วนองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ซึ่งได้แก่ รายได้ของครอบครัว ถิ่นที่ตั้งของบ้าน การพูดภาษาไทยกลางที่บ้าน และฟังวิทยุ นั้น ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของสังคมไทยทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้เพียงร้อยละ 9 ส่วนองค์ประกอบด้านโรงเรียนซึ่งได้แก่ ความเห็นของครูต่อความสามารถของนักเรียน จำนวนคาบที่สอนของครูใน 1 สัปดาห์ พื้นที่ห้องเรียนต่อนักเรียน 1 คน วุฒิของครูและอัตราส่วนนักเรียนต่อครู 1 คน นั้นร่วมอธิบายความแปรปรวนของสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน คือ พื้นฐานความรู้เดิม รองลงมา ได้แก่ ความเห็นของครูต่อความสามารถของนักเรียน พื้นที่ของห้องเรียนต่อนักเรียน 1 คน การพูดภาษาไทยกลางที่บ้าน จำนวนคาบที่สอนของครูใน 1 สัปดาห์ สถิติการขาดเรียน วุฒิของครู อายุของนักเรียน

จริยา เสถบุตร และคณะ (2526 : 29) ศึกษาผลขององค์ประกอบที่ไม่ใช่ทางวิชาการที่มีต่อความสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า องค์ประกอบที่ไม่ใช่ทางด้านวิชาการ คือ เพศของผู้เรียน ขนาดของครอบครัวของผู้เรียน องค์ประกอบในการเกิดของผู้เรียน การวางแผนเกี่ยวกับการเรียน และการศึกษาต่อของผู้เรียน การวางแผนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในอนาคต สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบัน และความเป็นอิสระจากครอบครัวของผู้เรียนนั้นส่งผลร่วมกันในการมีอิทธิพลต่อความสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการของผู้เรียน ส่วนองค์ประกอบทางด้านสภาพแวดล้อมของครอบครัว 4 องค์ประกอบ คือ ขนาดของครอบครัว องค์ประกอบในการเกิดของผู้เรียน สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม การเอาใจใส่ของบิดามารดาต่อการเรียนของผู้เรียน องค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ส่วนสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนได้ร่วมกันมีอิทธิพลต่อความสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการของผู้เรียน และองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของผู้เรียนนั้นการวางแผนการเรียนและการศึกษาต่อของผู้เรียน การศึกษาหาความรู้ติดตามข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบัน และความเป็นอิสระของครอบครัวได้ร่วมกันมีอิทธิพลต่อความสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อรันันท์ บุญประสิทธิ์ (2521 : 30) ศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า ความคิดเห็นของครู และผู้ปกครองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาดังนี้ พฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนเพื่อสุขภาพอนามัย การหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดทุกชนิด มีความสำคัญมากที่สุดของนักเรียน พฤติกรรมด้านการเรียน การตั้งใจเรียนและทำงานอย่างสม่ำเสมอมีความสำคัญมากต่อนักเรียนเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ ความสามารถในการสรุปและจับใจความสำคัญในเนื้อหาวิชาได้อย่างถูกต้อง พฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนเพื่อตนเอง การซื้อตรงต่อตนเอง มีความสำคัญมากที่สุด พฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนต่อผู้อื่น การมีความกตัญญูกตเวทีต่อบุคคลผู้มีพระคุณทั้งหลายมีความสำคัญมากที่สุด พฤติกรรมด้านการเมือง การปกครอง ศาสนา ระเบียบประเพณี วัฒนธรรมไทย การตระหนักถึงความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อันเป็นสถาบันที่รวมจิตใจของประชาชน มีความสำคัญมากที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542 ทั้งหมด 3 สาขาวิชา คือ

1. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืช	จำนวน	28	คน
2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์	จำนวน	46	คน
3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร	จำนวน	27	คน
รวม	จำนวน	101	คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม

3.2.2 วิธีดำเนินการดำเนินงานสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการวิจัยและกำหนดประเด็นขอบเขต ของแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม โดยแบบสอบถามที่จัดทำแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ สาขาวิชา คะแนนเฉลี่ยสะสม อาชีพของผู้ปกครอง ฯลฯ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

3. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจและนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.2.3 ทดลองใช้แบบสอบถามกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.4 วิธีดำเนินการส่งแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542 ผู้ทำการวิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง ในเดือนกุมภาพันธ์ 2543 ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 101 ชุด และได้กลับคืนมา 80 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.80

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิจัยครั้งนี้มีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแจกแจงความถี่ จากนั้นหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{สูตรหาค่าร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100 \text{ (ประกอบ กรรณสูตร, 2528 : 60)}$$

กำหนดให้ X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

4.1 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542 การวิจัยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงเพศของนักศึกษา

แสดงเพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	39	48.75
หญิง	41	51.25
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาพบว่านักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) เป็นนักศึกษาหญิง 41 คน คิดเป็นร้อยละ 51.25 และนักเรียนชายจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 48.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงอายุของนักศึกษา

แสดงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21-23 ปี	72	90.00
24-25 ปี	5	6.25
25 ปีขึ้นไป	3	3.75
รวม	80	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21- 23 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมาคืออายุระหว่าง 24-25 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 และอยู่ระหว่าง 25 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่สาขาวิชาต่าง ๆ

แสดงสาขาวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช	21	26.25
สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์	41	51.25
สาขาวิชา อุตสาหกรรมเกษตร	18	22.50
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาสาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 51.25 รองลงมาคือ นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25 และนักศึกษาสาขาวิชาอุตสาหกรรม-เกษตร จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา

แสดงระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2.00-2.49	23	28.75
2.50-2.99	34	42.50
3.00-3.49	19	23.75
3.50-4.00	4	5.00
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนมากมีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.50-2.99 จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมาคือมีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.00-2.49 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 28.75 มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.00-3.49จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 23.75 และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.50-4.00 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงสถาบันการศึกษาเดิมของนักศึกษา

แสดงสถานศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถาบันราชภัฏ	8	10.00
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	31	38.75
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี	35	43.75
วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์	6	7.50
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า มีนักศึกษาจบการศึกษา จากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมากที่สุดจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75 รองลงมาคือ จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 38.75 จากสถาบันราชภัฏ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และจากวิทยาลัยการประมงติณสูลานนท์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงภูมิลำเนาเดิมของนักศึกษา

ภูมิลำเนา (ภาค)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาคกลาง	17	21.25
ภาคเหนือ	5	6.25
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	27	33.75
ภาคตะวันออก	6	7.50
ภาคใต้	22	27.50
กรุงเทพฯและเขตปริมณฑล	3	3.75
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนมากมีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 33.75 รองลงมาคือ ภาคใต้ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 ภาคกลางจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 ภาคตะวันออก 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 ภาคเหนือ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 และกรุงเทพฯและเขตปริมณฑล จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงสถานภาพทางครอบครัวนักศึกษา

แสดงสถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บิดา – มารดาอยู่ด้วยกัน	63	78.75
บิดา – มารดาแยกกันอยู่	8	10.00
บิดาถึงแก่ชีวิต	7	8.75
มารดาถึงแก่ชีวิต	2	2.50
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 7 ผลการศึกษาพบว่า บิดา-มารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ร่วมกัน จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 78.75 รองลงมาคือ บิดา-มารดาแยกกันอยู่ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 บิดาถึงแก่ชีวิต จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75 และมารดาถึงแก่ชีวิต จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงการประกอบอาชีพของบิดานักศึกษา

แสดงอาชีพของบิดา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรกรรม	36	45.00
รับจ้าง	8	10.00
รับราชการ	17	21.25
ค้าขาย	12	15.00
เสียชีวิต	7	8.75
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 8 ผลการศึกษาพบว่าบิดาของนักศึกษาส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมาคือบิดาประกอบอาชีพรับราชการ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 บิดาประกอบอาชีพค้าขายจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 บิดาประกอบอาชีพรับจ้างจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และพบว่าบิดาเสียชีวิต จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงการประกอบอาชีพของมารดานักศึกษา

แสดงอาชีพของมารดา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรรวม	40	50.00
รับจ้าง	11	13.75
รับราชการ	12	15.00
ค้าขาย	15	18.75
เสียชีวิต	2	2.50
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 9 ผลการศึกษาพบว่ามารดาของนักศึกษาส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรวมจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือมารดาประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 รับราชการ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 มารดาประกอบอาชีพรับจ้างจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 และมารดาเสียชีวิตจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงนักศึกษาที่เคยทำงานและไม่ทำงานในขณะที่กำลังศึกษา

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ทำ	78	97.50
ทำ	2	2.50
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 10 ผลการศึกษาพบว่าในขณะที่กำลังศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 97.50 และนักศึกษาที่ทำงานขณะกำลังศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 แสดงที่พักนักศึกษาขณะທີ່ศึกษา

แสดงที่พัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
บ้าน	3	3.75
หอพักสถาบัน	8	10.00
หอพักเอกชน	47	58.75
บ้านเช่า	22	27.50
รวม	80	100.00

จากตารางที่ 11 ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนมากพักอยู่หอพักเอกชน จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 58.75 รองลงมาคือ บ้านเช่า จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 หอพักสถาบัน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และอยู่บ้าน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ตารางที่ 12 แสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านตัวผู้เรียน

ข้อความ	เห็นด้วยในระดับ				
	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)
1. การมีปัญหากับครอบครัวทางบ้าน	18.75	27.50	21.25	10.00	22.50
2. เจตคติต่อครูผู้สอน	22.50	40.00	26.25	6.25	5.00
3. เจตคติต่อวิชาที่เรียน	21.25	33.75	31.25	10.00	3.75
4. การเลือกเรียนตามเพื่อน	10.00	16.25	42.50	22.50	8.75
5. ความรับผิดชอบในการเรียน เช่น การอ่านหนังสือ	33.75	28.78	32.50	2.50	2.50
6. การให้ความสำคัญกับเพื่อน หรือเพศตรงข้ามมากกว่าการเรียน	16.25	30.00	30.00	11.25	10.00
7. สุขภาพร่างกายของผู้เรียน	33.75	36.25	32.50	3.75	3.75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 12 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านตัวผู้เรียน นักศึกษาให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ การเลือกเรียนตามเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมาคือ เห็นด้วยในระดับมาก คือ เจตคติต่อครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 40.00 สุขภาพร่างกายของผู้เรียนเห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.25 เจตคติต่อวิชาที่เรียน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 33.75 ความรับผิดชอบในการเรียน เช่น การอ่านหนังสือ เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.75 การให้ความสำคัญกับเพื่อนหรือเพศตรงข้ามมากกว่าการเรียนเห็นด้วยในระดับมาก และปานกลางเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และการมีปัญหากับครอบครัวทางบ้านเห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 27.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนในด้านกลุ่มเพื่อน

ข้อความ	เห็นด้วยในระดับ				
	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)
1. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันใน การทำงาน	28.75	40.00	28.75	25.0	-
2. การวางแผน การทำงานเพื่อให้ บรรลุผล	31.25	42.50	22.50	3.75	-
3. การให้คำปรึกษา และช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันจากเพื่อน	31.25	45.00	21.25	2.50	-
4. การยอมรับความคิดเห็นของ เพื่อน	23.75	50.00	22.50	2.50	1.25
5. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน	36.25	42.50	17.50	3.75	-
6. การแตกแยกแบ่งพรรคแบ่งพวก กันในกลุ่ม	28.75	27.50	15.50	16.25	12.50
7. การให้ความร่วมมือในการ ทำงานของกลุ่ม	38.75	38.75	15.00	3.75	3.75
8. การเปิดโอกาสให้เพื่อนเสนอ ความคิดเห็น	32.50	46.25	18.75	1.25	1.25
9. การขาดผู้นำที่มีความรับผิดชอบ	27.50	16.25	31.25	16.25	8.75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 13 ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านกลุ่มเพื่อน เห็นด้วยในระดับมาก คือ การยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนคิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ การให้คำปรึกษาและช่วยเหลือซึ่งกันและกันจากเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 45.00 การวางแผนในการทำงานเพื่อให้บรรลุผลกับความเอื้อเพื่อเพื่อแผ้วช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.50 ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการทำงาน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40.00 การให้ความร่วมมือในการทำงานของกลุ่ม เห็นด้วยในระดับมากและมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.75 การขาดผู้นำที่มีความรับผิดชอบ เห็นด้วยในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.25 และการแตกแยก แบ่งพรรคแบ่งพวกในกลุ่ม เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านครู ผู้สอน

ข้อความ	เห็นด้วยในระดับ				
	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)
1. วิธีการสอนของอาจารย์ผู้สอน	33.75	35.00	28.75	2.50	-
2. อาจารย์ผู้สอนมักคิดรายการอื่น ทำให้เรียนไม่ทันเมื่อเร่งเนื้อหา ต่อท้ายทำให้เรียนไม่เข้าใจ	26.25	25.00	28.75	12.50	7.50
3. การควบคุมชั้นเรียนของอาจารย์ ผู้สอน	11.25	38.75	42.50	3.75	3.75
4. การวางตัวของอาจารย์ผู้สอน	28.75	36.25	26.25	5.00	3.75
5. การเปิดโอกาสในการซักถาม	31.25	46.25	11.25	5.00	6.25
6. การให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน	36.25	33.75	22.50	3.75	3.75
7. การเตรียมการสอนของอาจารย์ ผู้สอน	35.00	41.25	18.75	2.50	2.50
8. จำนวนนักศึกษาในชั้นเรียนที่ อาจารย์สอน	22.50	26.25	32.50	13.75	5.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 14 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านครูผู้สอน เห็นด้วยในระดับมาก คือ การเปิดโอกาสในการซักถามของครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 46.25, รองลงมา คือการควบคุมชั้นเรียนของผู้สอน เห็นด้วยในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 42.50 การเตรียมการสอนของอาจารย์ผู้สอน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 41.25 การให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.25 การวางตัวของครูผู้สอน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.25 วิธีการสอนของครูผู้สอน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 35.00, จำนวนนักศึกษาในชั้นเรียนที่อาจารย์สอน เห็นด้วยในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 32.50 และอาจารย์ผู้สอนมักคิดราชการอื่นทำให้เรียนไม่ทันเมื่อเร่งเนื้อหาในตอนท้ายทำให้เรียนไม่เข้าใจ เห็นด้วยในระดับ ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านสื่อการสอน

ข้อความ	เห็นด้วยในระดับ				
	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)
1. คุณภาพของสื่อการสอน เช่น มีขนาดเล็กเกินไป ชำรุด	26.25	36.25	32.50	3.75	1.25
2. การใช้สื่อการสอนที่เป็นของจริง	30.00	33.75	23.75	11.25	1.25
3. จำนวนครั้งในการใช้สื่อการสอน	15.00	41.25	31.25	8.75	3.75
4. ความทันสมัยของสื่อการสอน	28.75	36.25	23.75	11.25	-
5. ความเหมาะสมของสื่อการสอนกับวัยผู้เรียน	26.25	46.25	18.75	6.25	2.50
6. จำนวนของสื่อการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์	30.00	33.75	27.50	5.00	3.75

จากตารางที่ 15 ผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านสื่อการสอน เห็นด้วยในระดับมาก คือความเหมาะสมของสื่อการสอนกับวัยของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 46.25 รองลงมาคือ จำนวนครั้งในการใช้สื่อการสอน เห็นด้วยใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 41.25, คุณภาพของสื่อการสอน เช่น มีขนาดเล็กเกินไป ชำรุด คิดเป็นร้อยละ 36.25 กับความทันสมัยของสื่อการสอน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.25 การใช้สื่อการสอนที่เป็นของจริงเห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 33.75 จำนวนของสื่อการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 33.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

ข้อความ	เห็นด้วยในระดับ				
	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)
1. ปริมาณคุณภาพของหนังสือประกอบการสอนในหลักสูตร	28.75	42.50	22.50	3.75	2.50
2. การปรับปรุงเนื้อหาอยู่เสมอ	32.50	41.25	18.75	5.00	2.50
3. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ	41.25	30.00	17.50	8.75	2.50
4. ความเข้าใจในหลักสูตรของผู้บริหาร เช่น การเรียนวิชาหลัก การศึกษาในปีสุดท้าย	20.00	47.50	22.50	7.50	2.50
5. ความทันสมัยของหลักสูตร	33.00	30.00	27.50	5.00	3.75

จากตารางที่ 16 ผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านหลักสูตรการเรียนการสอนเห็นด้วยในระดับมาก คือ ความเข้าใจในหลักสูตรของผู้บริหาร เช่น การเรียนวิชาหลักการศึกษาในปีสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 47.50 รองลงมาคือ ปริมาณคุณภาพของหนังสือประกอบหลักสูตร เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.50 การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.25 การปรับปรุงเนื้อหาอยู่เสมอเห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 41.25 และความทันสมัยของหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 33.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านเศรษฐกิจ
การเงิน

ข้อความ	เห็นด้วยในระดับ				
	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)
1. รายได้ของบิดา-มารดา	26.25	32.50	25.00	13.75	2.50
2. การทำงานไปด้วยและเรียนไปด้วย	18.75	23.75	28.75	13.75	15.00
3. ค่าใช้จ่ายในเรียน เช่น ค่าลงทะเบียน ค่าอุปกรณ์การเรียน	37.50	38.75	20.00	3.75	-
4. ค่าครองชีพระหว่างเรียนที่สถาบัน เช่น ค่าที่พัก ค่าใช้จ่ายส่วนตัว	41.25	28.75	21.25	7.50	1.25
5. บิดา-มารดา ต้องรับผิดชอบค่าเล่าเรียนของลูกหลายคน	30.00	36.25	16.25	8.75	8.75
6. การช่วยเหลือครอบครัวทำงานในวันหยุด	15.00	18.35	40.00	8.75	17.50

จาดตารางที่ 17 ผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านเศรษฐกิจการเงิน เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คือ ค่าครองชีพระหว่างเรียนที่สถาบัน เช่น ค่าที่พัก ค่าใช้จ่ายส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 41.25 รองลงมาคือ การช่วยเหลือครอบครัวทำงานในวันหยุด เห็นด้วยในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.00 ค่าใช้จ่ายในการเรียน เช่น ค่าลงทะเบียน ค่าอุปกรณ์การเรียน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 38.75 บิดา-มารดาต้องรับผิดชอบค่าเล่าเรียนของลูกหลายคน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.25 รายได้ของบิดา-มารดา เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 32.50 และการทำงานไปด้วยและเรียนไปด้วยในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

ข้อความ	เห็นด้วยในระดับ				
	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)
1. สถานที่ให้นั่งพักผ่อนและอ่านหนังสือนอกเหนือจากการเรียนในห้อง	16.25	32.50	32.50	7.50	11.25
2. จำนวนห้องเรียนและบรรยากาศในห้องเรียน เช่น ห้องเรียนคับแคบ สกปรก และอากาศถ่ายเทไม่สะดวก	27.50	40.00	16.25	8.75	7.50
3. ความขัดแย้งของคนในครอบครัว	25.00	31.25	13.75	3.75	26.25
4. การยอมรับฐานะทางเศรษฐกิจของตนเองในหมู่เพื่อน	22.50	28.75	31.25	8.75	8.75
5. สภาพแวดล้อมบริเวณรอบๆ คณะ เช่น เสียงรถยนต์/รถไฟวิ่งไปมา	26.25	41.25	20.00	7.50	5.00
6. การยอมรับหลักสูตรที่ตนเองเรียนของคนในครอบครัว	28.75	25.00	32.50	8.75	5.00

จากตารางที่ 18 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านสังคมสิ่งแวดล้อมเห็นด้วยในระดับมากที่สุดคือ สภาพแวดล้อมบริเวณรอบๆคณะ เช่น เสียงรถยนต์/รถไฟวิ่งไปมาคิดเป็นร้อยละ 41.25 รองลงมาคือ จำนวนห้องเรียนและบรรยากาศในห้องเรียน เช่น ห้องเรียนคับแคบ สกปรกและบรรยากาศถ่ายเทไม่สะดวก เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.00 สถานที่ให้นั่งพักผ่อนและอ่านหนังสือนอกเหนือจากการเรียนในห้อง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.50 การยอมรับหลักสูตรที่ตนเองเรียนของคนในครอบครัวเห็นด้วยในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 32.50 และการขัดแย้งของคนในครอบครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครัวเห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 32.25 การยอมรับฐานะทางเศรษฐกิจของตนเองในหมู่เพื่อน เห็นด้วยในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.25 ตามลำดับ

4.2 วิจารณ์ผล

จากตารางที่ 12 เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในด้านตัวผู้เรียนจะเห็นได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า เจตคติต่อครูผู้สอน สุขภาพร่างกายของผู้เรียน เจตคติต่อวิชาเรียน การให้ความสำคัญกับเพื่อนหรือเพศตรงข้าม มากกว่าการเรียนและการมีปัญหา กับครอบครัวทางบ้านมีอิทธิพลอยู่ในระดับมาก ในขณะที่ความรับผิดชอบในการเรียน เช่น การอ่านหนังสือ มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.75 เพราะว่าการทบทวนด้วยตัวเอง คือ พยายามดึงเอาความคิดที่สำคัญออกมา เป็นคำพูดของตนเองว่าส่วนนั้นมีความคิดหรือแง่สำคัญอย่างไร ประโยชน์จากการทบทวนด้วยตนเองทำให้ได้จัดระเบียบสิ่งที่เราอ่าน ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด (ชม ภูมิภาค, 2543 : 56)

จากตารางที่ 13 เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านกลุ่มเพื่อน จะเห็นได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า การยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน การเปิดโอกาสให้เพื่อนเสนอความคิดเห็น การให้คำปรึกษาและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงาน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการให้ความร่วมมือในการทำงานของกลุ่ม มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากในขณะที่การแตกแยก แบ่งพรรคแบ่งพวกกันในกลุ่มมีอิทธิพลอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.75 เพราะว่าการกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อผู้เรียนในหลายด้าน ทั้งด้านการเรียน ด้านความประพฤติและค่านิยม การสื่อความหมายในแต่ละกลุ่มอาจมีแบบแผนเฉพาะของตนซึ่งทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และการแสดงออก ดังนั้นพฤติกรรมของผู้เรียนมีอิทธิพลเนื่องจากกลุ่มเพื่อนไม่ใช่น้อยเลย (วิจิตร ศรีสอาน และคณะ, 2532 :182-183)

จากตารางที่ 14 เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านครูผู้สอนจะเห็นได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า การเปิดโอกาสในการซักถาม การเตรียมการสอนของอาจารย์ผู้สอน วิธีการสอนของอาจารย์ผู้สอนมีอิทธิพลอยู่ในระดับมาก ในขณะที่การให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.25 เพราะว่าการให้คำปรึกษานอกเวลาเรียนหรือการสอนเพิ่มเติมจะเป็นการช่วยทบทวนบทเรียนหรือเนื้อหาให้ผู้เรียนเข้าใจ และเก็บความรู้ที่กอบอ่วน และใกล้ชิดกับครูผู้สอนมากขึ้น และเน้นการเชื่อมโยงมิตรที่ีระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อยากที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม นอกจากในห้องเรียน และจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น (วิจิตร ศรีสอาน และคณะ, 2532 :188)

จากตารางที่ 15 เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านการสอน จะเห็นได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าความเหมาะสมของสื่อการสอนกับวัยของผู้เรียน จำนวนครั้งในการใช้สื่อการสอน คุณภาพของสื่อการสอน เช่น มีขนาดเล็กเกินไป ชำรุด ความทันสมัยของสื่อการสอนและการใช้สื่อการสอนที่เป็นของจริง จำนวนของสื่อการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียนเช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ มีอิทธิพลในระดับมาก เพราะว่าสื่อการสอนที่ครูนำมาใช้ในการประกอบการสอนต้องเป็นสื่อที่น่าสนใจ และต้องทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันและที่สำคัญสื่อการสอนต้องดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนรักการเรียนด้วย สื่อการสอนควรเป็นของจริง หรือใกล้เคียงกับของจริงมากที่สุด จะทำให้ผู้เรียนมองเห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น (วิจิตร ศรีสอ้าน และคณะ, 2532 :176 – 186)

จากตารางที่ 16 เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน จะเห็นได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ความเข้าใจในหลักสูตรของผู้บริหาร เช่น การเรียนวิชาหลักการศึกษาในปีสุดท้าย ปริมาณคุณภาพของหนังสือประกอบการสอนในหลักสูตร การปรับปรุงเนื้อหาอยู่เสมอมีอิทธิพลอยู่ในระดับมาก ในขณะที่การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ และความทันสมัยของหลักสูตร มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.25 และ 33.00 เพราะว่ามีนักเรียนที่เข้ามาเรียนในระดับอุดมศึกษามาจากต่างสถาบันต่างครอบครัว ซึ่งพื้นฐานการศึกษาย่อมแตกต่างกัน เพราะฉะนั้นครูผู้สอนหรือผู้บริหารหลักสูตรควรจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและรู้เรื่องในการเรียนได้เร็วและสนใจในเนื้อหาวิชามากยิ่งขึ้น (ไชยยศ เรื่องสุวรรณ, 2526 : 4 – 15)

จากตารางที่ 17 เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านเศรษฐกิจการเงินจะเห็นได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าค่าใช้จ่ายในการเรียน เช่น ค่าลงทะเบียน ค่าอุปกรณ์การเรียน บิคา-มารดาต้องรับผิดชอบค่าเล่าเรียนของลูกหลายคน รายได้ของบิดา-มารดา มีอิทธิพลอยู่ในระดับมาก ในขณะที่ค่าครองชีพระหว่างเรียนที่สถาบัน เช่น ค่าที่พัก ค่าใช้จ่ายส่วนตัว มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.25 เพราะว่าถ้าผู้เรียนมีปัญหาด้านการเงินพ่อแม่ ต้องไปหยิบยืมคนอื่นมาให้หรือเขาต้องไปรับจ้างหางานทำ ซึ่งอาจไม่มีเวลาดูหนังสือ เวลาเรียนอาจไม่เพียงพอก็ได้ ซึ่งเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนไม่ประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2530 : 917-966)

จากตารางที่ 18 เรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านสังคม และสิ่งแวดล้อมจะเห็นได้ว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ความขัดแย้งของคนในครอบครัว สถานที่นั่งพักผ่อนและอ่านหนังสือนอกเหนือจากการเรียนในห้อง สภาพแวดล้อมบริเวณรอบ ๆ คณะ เช่น เสียงรถยนต์ / รถไฟวิ่งไปมา จำนวนห้องเรียนและบรรยากาศในห้องเรียนเช่น

ห้องเรียนคับแคบ สกปรก และอากาศถ่ายเทไม่สะดวกมีอิทธิพลอยู่ในระดับมาก เพราะว่าสิ่งแวดล้อมที่กล่าวถึงนี้ ประกอบด้วยสิ่งแวดล้อมทางบ้าน สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่มีผลในการเรียนการสอน (วิจิตร ศรีสอ้าน และคณะ, (2532 : 171 – 172)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

จากการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐานของนักศึกษาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาวิศวกรรมเกษตร คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542 ประชากร คือ นักศึกษาปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาวิศวกรรมเกษตร คณะวิศวกรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2542 จำนวน 101 คน

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาภาควิชาวิศวกรรมเกษตร คณะวิศวกรรมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ส่วนมากเป็นนักศึกษาหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.25 นักศึกษาส่วนมากมีอายุระหว่าง 21- 23 ปี คิดเป็นร้อยละ 90.00 นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.25 นักศึกษาส่วนมากมีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.50-2.99 คิดเป็นร้อยละ 42.50 นักศึกษาส่วนมากจบการศึกษาจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.75 นักศึกษาส่วนมากมีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 33.75 บิดา-มารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 78.75 ส่วนมากบิดาประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 45.00 มารดาของนักศึกษาส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 50.00 นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานขณะที่กำลังศึกษา คิดเป็นร้อยละ 97.50 และนักศึกษาส่วนมากพักอยู่หอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 58.75

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านตัวผู้เรียน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ การเรียนตามเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมาคือ เห็นด้วยในระดับมาก คือ เจตคติต่อครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 40.00 สุขภาพร่างกายของผู้เรียนเห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.25 เจตคติต่อวิชาที่เรียน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 33.75 ความรับผิดชอบในการเรียน เช่น การอ่านหนังสือ เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.75 การให้ความสำคัญกับเพื่อนหรือเพศตรงข้ามมากกว่าการเรียนเห็นด้วยในระดับมาก และปานกลางเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และการมีปัญหากับครอบครัวทางบ้านเห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 27.50 ตามลำดับ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านกลุ่มเพื่อน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ การยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนคิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ การให้คำปรึกษาและช่วยเหลือซึ่งกันและกันจากเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 45.00 การวางแผนในการทำงานเพื่อให้บรรลุผลกับความเอื้อเพื่อเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.50 ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการทำงาน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40.00 การให้ความร่วมมือในการทำงานของกลุ่ม เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.75 การขาดผู้นำที่มีความรับผิดชอบ เห็นด้วยในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.25 และการแตกแยก แบ่งพรรคแบ่งพวกในกลุ่ม เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.75 ตามลำดับ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านครูผู้สอน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ การเปิดโอกาสในการซักถามของครูผู้สอนคิดเป็นร้อยละ 46.25 รองลงมา คือการควบคุมชั้นเรียนของผู้สอน เห็นด้วยในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 42.50 การเตรียมการสอนของอาจารย์ผู้สอน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 41.25 การให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.25 การวางตัวของครูผู้สอน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.25 วิธีการสอนของครูผู้สอน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 35.00 จำนวนนักศึกษาในชั้นเรียนที่อาจารย์สอน เห็นด้วยในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 32.50 และอาจารย์ผู้สอนมักคิดราชการอื่นทำให้เรียนไม่ทันเมื่อเร่งเนื้อหาในตอนท้ายทำให้เรียนไม่เข้าใจ เห็นด้วยในระดับ ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.75 ตามลำดับ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านสื่อการสอน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือความเหมาะสมของสื่อการสอนกับวัยของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 46.25 รองลงมาคือ จำนวนครั้งในการใช้สื่อการสอน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 41.25 คุณภาพของสื่อการสอน เช่น มีขนาดเล็กเกินไป ชำรุด เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.25 ความทันสมัยของสื่อการสอน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.25 และการใช้สื่อการสอนที่เป็นของจริง เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 33.75 จำนวนของสื่อการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 33.75 ตามลำดับ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านหลักสูตรการเรียนการสอน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ความเข้าใจในหลักสูตรของผู้บริหาร เช่น การเรียนวิชาหลักการศึกษาในปีสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 47.50 รองลงมา คือ ปริมาณและคุณภาพของหนังสือประกอบการสอนในหลักสูตร เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.50 การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ เห็นด้วยในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.25 การปรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปรับปรุงเนื้อหาอยู่เสมอ เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 41.25 และความทันสมัยของหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 33.00 ตามลำดับ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านเศรษฐกิจการเงิน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ค่าครองชีพในระหว่างเรียนที่สถาบัน เช่น ค่าที่พัก ค่าใช้จ่ายส่วนตัวคิด เป็นร้อยละ 41.25 รองลงมาคือ การช่วยเหลือครอบครัวทำงานในวันหยุด เห็นด้วยในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.00 ค่าใช้จ่ายในการเรียน เช่น ค่าลงทะเบียน ค่าอุปกรณ์การเรียน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 38.75 บิดา-มารดา ต้องรับผิดชอบค่าเล่าเรียนของลูกหลายคน เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.25 รายได้ของบิดา-มารดา เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 32.50 และการทำงานไปด้วยและเรียนไปด้วย เห็นด้วยในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.75 ตามลำดับ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ สภาพแวดล้อมบริเวณรอบ ๆ คณะ เช่น เสียงรถยนต์/รถไฟวิ่งไปมาคิดเป็นร้อยละ 41.25 รองลงมาคือ จำนวนห้องเรียนและบรรยากาศในห้องเรียน เช่น ห้องเรียนคับแคบ สกปรกและบรรยากาศถ่ายเทไม่สะดวก เห็นด้วยในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.00 สถานที่ให้นั่งพักผ่อนและอ่านหนังสือนอกเหนือจากการเรียนในห้องกับการยอมรับหลักสูตรที่ตนเองเรียนของคนในครอบครัวเห็นด้วยในระดับมากและปานกลางคิดเป็นร้อยละ 32.50 และการขัดแย้งของคนในครอบครัว เห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 32.25 การยอมรับ ฐานะทางเศรษฐกิจของตนเองในหมู่เพื่อน เห็นด้วยในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.25 ตามลำดับ

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 จากผลการวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของนักศึกษาในภาควิชาให้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ดังนี้

1. อาจารย์ที่ปรึกษาควรแนะนำนักศึกษาในการเรียนว่าไม่ควรเลือกเรียนตามเพื่อน และต้องมีความรับผิดชอบต่อการเรียน เช่น การอ่านหนังสือ และควรทบทวนเนื้อหาอยู่เสมอ
2. อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาควรสร้างนิสัยให้นักศึกษายอมรับความคิดเห็นของเพื่อน เปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอความคิดเห็น ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และควรวางแผนร่วมกันในการทำงาน เพื่อให้บรรลุผล

3. อาจารย์ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม เมื่อเรียนในห้องและนอกห้อง อาจารย์ผู้สอนต้องเตรียมตัวก่อนการสอน และควรใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนและได้ฝึกปฏิบัติไปพร้อม ๆ ด้วย

4. อาจารย์ควรใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และควรใช้ให้บ่อยครั้ง ที่สำคัญสื่อการสอนควรเป็นของจริงหรือใกล้เคียงของจริงมากที่สุด และสื่อการสอนต้องเพียงพอกับจำนวนของผู้เรียน

5. ผู้บริหารและอาจารย์ควรมีความเข้าใจในหลักสูตร และต้องมีหนังสือประกอบการสอนในหลักสูตรนั้น อีกอย่างควรให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจหรือความถนัด

6. เนื่องจากระหว่างที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่มีค่าครองชีพสูง เช่น ค่าที่พัก ค่าใช้จ่ายส่วนตัว และค่าใช้จ่ายในการเรียน เช่น ค่าลงทะเบียน ค่าอุปกรณ์ในการเรียนสูง ทางสถาบันควรลดค่าใช้จ่ายบางอย่าง เช่น ค่าเทอม และยกเว้นค่าหน่วยกิต ควรพิจารณาหาทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาและควรให้นักศึกษาได้ขี้อุปกรณ์บางอย่างเพื่อศึกษาและฝึกปฏิบัติได้อย่างเต็มที่

7. เนื่องจากสภาพในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียนไม่เหมาะสม สถานที่พักผ่อนและอ่านหนังสือไม่เพียงพอ ทางคณะควรปลูกต้นไม้ จัดหาโต๊ะ เก้าอี้ ห้องเรียนหรือที่สำหรับให้นักศึกษาได้นั่งพักผ่อนและอ่านหนังสือ เพื่อทบทวนความรู้และแลกเปลี่ยนให้คำแนะนำการเรียนให้แก่นักเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2539. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ :โครงการตำรา คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 130 น.

พิศเพลิน เขียวหวาน. 2521. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. 168 น.

วิจิตร ศรีสอาน และคณะ. 25321. จิตวิทยาเบื้องต้นหน่วยที่ 1-10. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช

สนธยา มานะเพียร. 2541. ปัญหาที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาปริญญา
ตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
บัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 67 น.

สำนักงานการศึกษาแห่งชาติ. 2532. งานวิจัยเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 198 น.

สุโขทัยธรรมธราช, มหาวิทยาลัย. 2524. การบริหารบุคลากรภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธราช. 96 น.

สุโขทัยธรรมธราช, มหาวิทยาลัย. 2532. จิตวิทยากับสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการวัดผลและ
ประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธราช. 185 น.

หลักสูตรการศึกษา. 2541. หลักสูตรประจำปีการศึกษา 2541. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 324 น.

อรนันท์ บุญประสิทธิ์. 2521. ปริญาและอนุปริญา. กรุงเทพฯ : แพร่วิทยา. 97 น.

อเนก กรีสแสง. 2522. ระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์. 103 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์
เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542

ผู้วิจัย นายอนุชา เทพล
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือประชากรของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง
2. แบบสอบถามมี 2 ตอน
ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักศึกษา
3. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่จะนำไป
ประกอบการวิจัย

ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถามนาย

อนุชา เทพล

ผู้ทำการวิจัย

(แบบสอบถามนี้ดัดแปลงมาจากปัญหาพิเศษเรื่อง ปัญหาที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพฯ ปีการศึกษา 2541 ของสนธยา มานะเพียร)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความเพียง 1 ข้อเท่านั้น

1 เพศ

() ชาย

() หญิง

2 อายุ.....ปี

3 ท่านกำลังศึกษาอยู่

() สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืช

() สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตสัตว์

() สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร

4 คะแนนเฉลี่ยสะสมในปัจจุบันที่ท่านกำลังศึกษาอยู่.....

5 ก่อนเข้ามาศึกษาในสถาบันแห่งนี้ ท่านจบการศึกษาจากสถาบัน

() สถาบันราชภัฏ

() สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

() วิทยาลัยเทคนิค

() วิทยาลัยอาชีวศึกษา

() วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

() อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6 ภูมิดำเนาเดิม

() ภาคกลาง

() ภาคเหนือ

() ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

() ภาคตะวันออก

() ภาคใต้

() กรุงเทพฯและเขตปริมณฑล

() อื่น ๆ โปรดระบุ.....

7 สถานภาพของครอบครัว

- () บิดา มารดา อยู่ร่วมกัน
- () บิดา มารดา แยกกันอยู่
- () บิดา ถึงแก่ชีวิต
- () มารดา ถึงแก่ชีวิต
- () อื่น ๆ โปรดระบุ.....

8 บิดา ประกอบอาชีพ.....

มารดา ประกอบอาชีพ.....

9 ขณะที่ท่านศึกษาอยู่ในคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมท่านได้ทำงานด้วยหรือไม่

- () ไม่ทำ
- () ทำ (ระบุ).....

10 ในระหว่างที่ท่านกำลังอยู่ท่านพักอยู่ที่ใด

- () บ้าน
- () หอพักสถาบัน
- () หอพักเอกชน
- () บ้านเช่า
- () อยู่กับญาติพี่น้อง
- () อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
คำชี้แจง

1. ข้อความในแบบสอบถามนี้ต้องการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร โปรดอ่านข้อความให้ละเอียดและตอบคำถามตามความเป็นจริง

2. ให้ท่านตอบแบบสอบถามในช่องขวามือ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นด้วยเพียงช่องเดียว ในแต่ละข้อจะมีให้เลือก 5 ข้อดังนี้

- 5 หมายความว่า เห็นด้วยกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด
4 หมายความว่า เห็นด้วยกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก
3 หมายความว่า เห็นด้วยกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
2 หมายความว่า เห็นด้วยกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย
1 หมายความว่า เห็นด้วยกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วยในระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ตัวผู้เรียน	5	4	3	2	1
1. การมีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวที่บ้าน					
2. เจตคติต่อครูผู้สอน					
3. เจตคติต่อวิชาที่เรียน					
4. การเลือกเรียนตามเพื่อน					
5. ความรับผิดชอบในการเรียน เช่น การอ่านหนังสือ					
6. การให้ความสำคัญกับเพื่อนหรือเพศตรงข้ามมากกว่าการเรียน					
7. สุขภาพร่างกายของผู้เรียน					

ข้อความ	เห็นด้วยในระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กลุ่มเพื่อน	5	4	3	2	1
1. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงาน					
2. การวางแผน การทำงานเพื่อให้บรรลุผล					
3. การให้คำปรึกษา และช่วยเหลือซึ่งกันและกันจากเพื่อน					
4. การยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน					
5. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
6. การแตกแยกแบ่งพรรคแบ่งพวกกันในกลุ่ม					
7. การให้ความร่วมมือในการทำงานของกลุ่ม					
8. การเปิดโอกาสให้เพื่อนเสนอความคิดเห็น					
9. การขาดผู้นำที่มีความรับผิดชอบ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	เห็นด้วยในระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ครูผู้สอน	5	4	3	2	1
1. วิธีการสอนของอาจารย์ผู้สอน					
2. อาจารย์ผู้สอนมักคิดราชการอื่นทำให้เรียนไม่ทันเมื่อเร่งเนื้อหาต่อท้ายทำให้เรียนไม่เข้าใจ					
3. การควบคุมชั้นเรียนของอาจารย์ผู้สอน					
4. การวางตัวของอาจารย์ผู้สอน					
5. การเปิดโอกาสในการซักถาม					
6. การให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน					
7. การเตรียมการสอนของอาจารย์ผู้สอน					
8. จำนวนนักศึกษาในชั้นเรียนที่อาจารย์สอน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ สื่อการสอน	เห็นด้วยในระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. คุณภาพของสื่อการสอน เช่น มี ขนาดเล็กเกินไป ชำรุด 2. การใช้สื่อการสอนที่เป็นของจริง 3. จำนวนครั้งในการใช้สื่อการสอน 4. ความทันสมัยของสื่อการสอน 5. ความเหมาะสมของสื่อการสอนกับ วัยผู้เรียน 6. จำนวนของสื่อการสอน ไม่เพียงพอ กับความต้องการของผู้เรียน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	เห็นด้วยในระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
หลักสูตรการเรียนการสอน	5	4	3	2	1
1. ปริมาณคุณภาพของหนังสือ ประกอบการสอนในหลักสูตร					
2. การปรับปรุงเนื้อหาอยู่เสมอ					
3. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือก เรียนตามความสนใจ					
4. ความเข้าใจในหลักสูตรของผู้ บริหาร เช่น การเรียนวิชาหลักการ ศึกษาในปีสุดท้าย					
5. ความทันสมัยของหลักสูตร					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	เห็นด้วยในระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เศรษฐกิจ การเงิน	5	4	3	2	1
1. รายได้ของบิดา-มารดา					
2. การทำงานไปด้วยและเรียนไปด้วย					
3. ค่าใช้จ่ายในเรียน เช่น ค่าลงทะเบียน ค่าอุปกรณ์การเรียน					
4. ค่าครองชีพระหว่างเรียนที่สถาบัน เช่น ค่าที่พัก ค่าใช้จ่ายส่วนตัว					
5. บิดา-มารดา ต้องรับผิดชอบค่าเล่าเรียนของลูกหลายคน					
6. การช่วยเหลือครอบครัวทำงานในวันหยุด					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	เห็นด้วยในระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ตั้งคมและสิ่งแวดลอม	5	4	3	2	1
1. สถานที่ให้นั่งพักผ่อนและอ่านหนังสือนอกเหนือจากการเรียนในห้อง					
2. จำนวนห้องเรียนและบรรยากาศในห้องเรียน เช่น ห้องเรียนคับแคบสกปรก และอากาศถ่ายเทไม่สะดวก					
3. ความขัดแย้งของคนในครอบครัว					
4. การยอมรับฐานะทางเศรษฐกิจของตนเองในหมู่เพื่อน					
5. สภาพแวดล้อมบริเวณรอบๆคณะ เช่น เสียงรถยนต์/รถไฟวิ่งไปมา					
6. การยอมรับหลักสูตรที่ตนเองเรียนของคนในครอบครัว					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้